

Liga voor Mensenrechten

Voortgangsrapport 2007 – 2008

INLEIDING.....	2
I. DE LIGA BOUWT EEN DEGELIJKE BELEIDSWERKING UIT EN WEEGT OP HET BELEID..	3
1. DE LIGA BAKENT THEMA'S EN WERKTERREINEN AF...	3
2. DE WERKING VAN DE LIGA VINDT WEERKLANK IN DE MEDIA EN HET POLITIEKE DEBAT	23
3. DE LIGA BOUWT THEMATISCHE WERKGROEPEN UIT DIE ZELF INSTAAN VOOR EIGEN PLANNING EN OUTPUT..	28
II. DE LIGA VERGROOT HAAR MIDDELEN OM EEN BREDER PUBLIEK TE BEREIKEN.....	31
1. SENSIBILISERING DOORHEEN BELEIDSWERK	31
2. WEBSITE	32
3. ELEKTRONISCHE NIEUWSBRIEF	34
4. PROMOTIE-/CAMPAGNEMATERIAAL	35
5. PRIJS VOOR MENSENRECHTEN	36
III. DE LIGA BEHOUDT EN VERSTEVIGT HAAR TWEE TIJDSCHRIFTEN.....	38
1. ONDERSTEUNING REDACTIES	38
2. ABONNEEWERFING	38
IV. DE LIGA BOUWT ASPECTEN AF DIE NIET LANGER IN DE BELEIDSOPTIES PASSEN....	40
V. DE LIGA STAAT OPEN VOOR SAMENWERKING MET ANDERE ORGANISATIES TER PROMOTIE VAN MENSENRECHTEN	42
VI. DE LIGA VERSTERKT DE ORGANISATIE EN BOUWT HAAR CAPACITEIT OP.....	44
1. DE LIGA IMPLEMENTEERT SYSTEMEN VAN KWALITEITSBEHEER EN –VERBETERING	44
2. DE LIGA INVESTEERT IN BIJKOMENDE EN NIEUWE INFRASTRUCTUUR	48
3. DE LIGA ZET EEN VRIJWILLIGERSWERKING OP	49
VII. DE LIGA BOUWT HAAR LEDEN- EN FONDSENWERFING UIT.....	50

Inleiding

2007 was alweer een bewogen jaar, ook op mensenrechtelijk vlak!

2007 was een verkiezingsjaar. De Liga heeft daarom aandacht besteed aan het informeren en sensibiliseren van politici, alsook van de publieke opinie.

Op 1 oktober 2007 ging de rechtszaak tegen Hans Van Temsche van start. Omwille van het grote maatschappelijke belang van deze zaak had de Liga voor Mensenrechten zich burgerlijke partij gesteld. Jos Vander Velpen trad op als advocaat namens de Liga. Op 10 oktober 2007 werd Van Temsche schuldig bevonden. Het racistische motief werd weerhouden als verzwarende omstandigheid.

Eind 2007 werd het beleidsteam vernieuwd. Eén voltijds en één halftijds medewerker verlieten in 2007 de Liga en werden vervangen door twee nieuwe beleidsmedewerkers. Er is zeer veel aandacht besteed aan de selectieprocedure. De vernieuwing van het beleidsteam zal in 2008 zeker gepaard gaan met de nodige aandacht voor vorming en bijscholing. De interne expertise wordt verder uitgebouwd. Maar ook contacten met mogelijke partners zijn van groot belang. Dit gebeurt onder meer via de Liga-werkgroepen.

De Algemene Vergadering wordt in 2008 vernieuwd. Er zijn enkele plaatsen vrijgekomen, die opgevuld kunnen worden door Liga-leden. Alle Liga-leden worden aangeschreven en krijgen de kans zich kandidaat te stellen om toe te treden tot de Algemene Vergadering. Ook de Raad van Bestuur wordt in 2008 verkozen. De leden van de AV hebben de mogelijkheid zich kandidaat te stellen voor de Raad van Bestuur. De toetreding tot de Raad van Bestuur wordt geofficialiseerd voor enkele mensen die al een tijdje als waarnemer de vergaderingen bijwonen.

De Liga kijkt uiteraard ook vol spanning uit naar de totstandkoming van de nieuwe federale regering. De nieuwe regering zal zeker heel wat nieuwe plannen naar voor schuiven. De Liga zal dan ook niet aarzelen om contact te nemen met de nieuwe beleidsverantwoordelijken. Ook de contacten met parlementsleden worden onderhouden.

Maar onze aandacht gaat niet enkel uit naar de heren en dames politici. De Liga wil ook het brede publiek bereiken en informeren over het belang van mensenrechten. Rond de verschillende werkingsthema's zullen tal van sensibiliserende acties worden opgezet. Ook de 60-jarige viering van de Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens (UVRM) zal worden aangegrepen om het maatschappelijk debat over mensenrechten te stimuleren.

2007 werd afgesloten met een vernieuwde personeelsploeg vol enthousiasme! En ook in 2008 staat de ploeg klaar om er volop in te vliegen!

I. De Liga bouwt een degelijke beleidswerking uit en weegt op het beleid

1. De Liga bakent thema's en werkerterreinen af...

... binnen vier pijlers:

- Detentie (1.1.)
- Spanningsveld tussen burgerrechten en ordehandhaving, terrorismebestrijding en veiligheid (1.2.)
- Bescherming van de persoonlijke levenssfeer (1.3.)
- Bestrijding van discriminatie (1.4.)

De Liga heeft besloten om de pijler 'Strafbeleid en gevangeniswezen', pijler 1.1, open te trekken naar 'Detentie'. Opsluiting in gesloten centra (zogenaamde 'centra voor illegalen') is ook een zeer ingrijpende vorm van vrijheidsberoving, waar de Liga aandacht aan wil besteden. Deze opsluiting heeft echter niets te maken met strafbeleid. Vandaar de naamswijziging van de eerste pijler.

1.1. Werking binnen pijler 'detentie'

Inhoud

De Liga voor Mensenrechten besteedt veel aandacht aan de evoluties op het gebied van detentie. Enerzijds volgt de Liga diverse wetgevende initiatieven op penitentiair vlak van nabij op en poogt hierop te anticiperen en te reageren. Anderzijds tracht de Liga de maatschappelijke discussie over het gevangeniswezen in het algemeen te stimuleren (over de gevangenisstraf als 'ultimum remedium', een menswaardige behandeling van gedetineerden, het belang van een op reïntegratie gerichte straf). Daarnaast wil de Liga aandacht besteden aan enkele thema's die te maken hebben met 'detentie'. Het thema 'jeugdbescherming' bleef en blijft een belangrijk aandachtspunt voor de Liga. Een nieuw thema dat we in 2007 hebben opgenomen en in 2008 verder willen uitwerken is de opsluiting van (uitgeprocedeerde) asielzoekers en mensen zonder papieren in gesloten centra. In eerste instantie ligt de focus op de opsluiting van gezinnen met kinderen.

Acties en activiteiten in 2007

Netwerk Samenleving & Detentie

Het Netwerk Samenleving & Detentie is een ontmoetingsplaats voor organisaties en personen die zich betrokken voelen bij het thema 'detentie'. Het Netwerk ijvert voor een hervorming van het gevangeniswezen, een duidelijke omschrijving van de rechten en plichten van de gedetineerde, een humanisering van de gevangenisstraf en een zinvolle invulling van de detentie gericht op reïntegratie en herstel.

De voornaamste werkingsthema's zijn:

- de implementatie van de Basiswet gevangeniswezen en rechtspositie van gedetineerden
- de uitvoering en de uitbreiding van het Vlaams strategisch plan voor hulp- en dienstverlening aan gedetineerden

Voortgangsrapport Liga voor Mensenrechten 2007 - 2008

De Liga is een actieve deelnemer in het Netwerk Samenleving & Detentie en verzorgt het secretariaat van het Netwerk, wat zowel logistieke als inhoudelijke ondersteuning en coördinatie omvat.

In 2007 vonden drie Algemene Vergaderingen plaats. Tussen de AV's vonden verschillende vergaderingen plaats van het Bureau. Het Bureau staat in voor de voorbereiding van de AV en de uitvoering van de beslissingen van de AV.

In 2007 vonden federale verkiezingen plaats. Het Netwerk Samenleving & Detentie wilde een bijdrage leveren aan het maatschappelijk en politiek debat over gevangeniswezen. Eind 2006 werden reeds enkele politieke partijen bezocht door het Netwerk. In 2007 werden de contacten met de politieke partijen verdergezet.

Op 18 april 2007 organiseerde het Netwerk Samenleving & Detentie een politiek debat over gevangeniswezen. In dit debat werden de verschillende politieke partijen aan het woord gelaten over hun visie op de hete hangijzers binnen het Belgische gevangeniswezen. Het debat werd ingeleid en gemodereerd door prof. Frank Verbruggen en vond plaats aan de KULeuven. Het debat kon rekenen op een grote belangstelling van mensen die werkzaam zijn binnen het gevangeniswezen en van studenten. Om te zorgen voor de nodige interactiviteit werd tijdens het debat een kleine 'gevangenisquiz' georganiseerd. De quiz bestond uit 10 vragen over het Belgische gevangeniswezen. De quizvragen werden aan het begin van het debat uitgedeeld aan sprekers en publiek. Aan het einde van het debat werden de scores van de politici en de publiekwinnaars bekendgemaakt. De publiekwinnaars ontvingen een gratis jaarabonnement op Fatik, tijdschrift voor strafbeleid en gevangeniswezen.

Verder werkt het Netwerk Samenleving & Detentie mee aan een onderzoek over sociale bescherming en gedetineerden. Het onderzoek wordt gecoördineerd door de Koning Boudewijnstichting. Het Netwerk Samenleving & Detentie en haar Franstalige tegenhanger, de Réseau Détention et Alternatives, maken deel uit van het begeleidingscomité.

De contacten tussen het Netwerk Samenleving & Detentie en haar Franstalige tegenhanger, de Réseau Détention et Alternatives (REDA), werden aangehaald. De voorzitter van het Netwerk nam regelmatig deel aan de vergaderingen van de REDA en een vertegenwoordiger van de REDA behoort tot de Algemene Vergadering van het Netwerk.

Na de federale verkiezingen nam het Netwerk Samenleving & Detentie het initiatief om een memorandum op te stellen ten behoeve van de regeringsformateur. Dit memorandum werd bezorgd aan de formateur, alsook aan de partijvoorzitters.

Tot slot organiseerde het Netwerk Samenleving & Detentie in december 2007 een bijeenkomst tussen het bureau van het Netwerk en enkele vertegenwoordigers van de vakbonden. Er werd van gedachten gewisseld over de pijnpunten binnen het Belgische gevangeniswezen. Het gesprek verliep zeer constructief en zal zeker verder opgevolgd worden. Mogelijks wordt later een uitgebreidere activiteit met de vakbonden georganiseerd.

Fatik, tijdschrift voor strafbeleid en gevangeniswezen

Fatik, tijdschrift voor strafbeleid en gevangeniswezen, is de voorbije jaren uitgegroeid tot een kwalitatief hoogstaand en gerenommeerd vaktijdschrift. De Liga verzorgt het redactiesecretariaat van Fatik. Via dit tijdschrift wordt informatie, nieuws en duiding betreffende gevangeniswezen verspreid naar een vrij divers lezerspubliek toe (mensen uit het werkveld, Liga-leden, (ex-)gedetineerden, studenten, journalisten, ...).

Ook in 2007 kwamen de pijnpunten binnen het Belgische gevangeniswezen aan bod in Fatik. Er werd onder meer bijzondere aandacht besteed aan de standpunten van de politieke partijen, in de aanloop naar de verkiezingen. Een themanummer werd gewijd aan de nieuwe interneringswet.

Internering

Al jarenlang wordt België door verschillende internationale instanties op de vingers getikt voor het gebrek aan aangepaste opvang en behandeling van geesteszieke delinquenten. Op dit moment verblijft een groot aantal van de geïnterneerden in de gevangenis, waar een schrijnend gebrek aan zorg heerst. Een therapeutisch kader waarbinnen die zorg kan worden verstrekt, ontbreekt. De Liga meent dat geesteszieken absoluut niet thuis horen in de gevangenis.

In 2007 werd een nieuwe interneringswet van kracht. In nauwe samenwerking met Henri Heimans analyseerde de Liga voor Mensenrechten het wetsontwerp. De Liga stelde een nota op waarin enkele pijnpunten in het ontwerp blootgelegd werden en bezorgde deze aan de parlementsleden.

Eens de tekst definitief was goedgekeurd, wijdde Fatik een themanummer aan de nieuwe wet. Snel werd duidelijk dat het themanummer tegemoet kwam aan een nijpend gebrek aan informatie. De eerste oplage was meteen uitverkocht. Het nummer werd onder andere gebruikt voor een vorming voor magistraten.

Verder werd de Liga aangesproken door fotograaf Lieven Nollet om mee te werken aan een fotoproject rond internering. Het project kan omschreven worden als een sociaal-cultureel project voor én over geïnterneerden. Lieven Nollet fotografeert geïnterneerden in de gevangenis en in de psychiatrie. De foto's worden met de geïnterneerden besproken en ook deze gesprekken worden geregistreerd. Enkele geïnterneerden krijgen de kans om zelf foto's te maken. Portretten en getuigenissen van geïnterneerden en foto's die zij zelf maakten, zullen op verschillende plaatsen worden tentoongesteld. Er volgt ook een publicatie. De tentoonstellingen gaan gepaard met inhoudelijke activiteiten. Het project ging van start in 2007 en zal lopen tot en met 2010. De Liga zorgt voor praktische ondersteuning, publiciteit en natuurlijk inhoudelijke input.

Tot slot stond ook de Prijs voor Mensenrechten dit jaar in het teken van de internering. De prijs ging naar het project Ontgrendeld van Centrum OBRA. Dit is een project voor geïnterneerden in de Gentse gevangenis. Meer dan 200 geïnteresseerden waren aanwezig op de uitreiking, en het evenement zorgde voor heel wat persaandacht voor internering.

Gevangenisbezoek Turnhout

Op 22 augustus organiseerde de Liga een bezoek aan de gevangenis van Turnhout. Aan de Liga-bestuurders werd de kans gegeven om, samen met enkele personeelsleden, deel te nemen aan een rondleiding in de gevangenis van Turnhout. De rondleiding werd gevolgd door een gesprek met het gevangenispersoneel. Het bezoek en vooral de gesprekken waren zeer zinvol voor de Liga, aangezien de Liga op die manier geconfronteerd werd met de ervaringen van het personeel op de werkvloer.

'Klachtenbehandeling' van gedetineerden

De Liga bepaalde in haar beleidsplan 2005 – 2009 dat het eerstelijnswerk wordt afgebouwd. De middelen en mankracht zijn immers niet voorhanden om op een degelijke en systematische manier hulp- en dienstverlening aan te bieden. Communicatie van en met gedetineerden blijft echter relevant voor de werking van de Liga op dit domein. De klachten en bekommernissen van gedetineerden hebben een belangrijke signaalfunctie voor mogelijke knelpunten binnen de gevangensmuren.

Brieven van gedetineerden werden geïnventariseerd en verwerkt, zodat deze informatie bruikbaar werd voor het beleidswerk omtrent gevangeniswezen. De brieven van gedetineerden en geïnterneerden kregen een antwoord dat doorgaans bestond uit informatieverstrekking en/of doorverwijzing. De meerderheid van de brieven was afkomstig uit de gevangenissen van Merksplas, Brugge en Leuven.

Interne rechtspositie

De Basiswet betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van gedetineerden werd in 2005 goedgekeurd. De uitvoering van de Basiswet gebeurt stap voor stap. De Liga bleef en blijft verder ijveren voor de volledige uitvoering van de Basiswet. De Liga pleit ervoor dat voldoende middelen worden vrijgemaakt en dat er voldoende aandacht gaat naar informatieverstrekking.

De stapsgewijze inwerkingtreding werd van nabij gevolgd. De Liga heeft onder meer met argusogen de discussie over fouilles gevolgd. Enkele gedetineerden uit Leuven-Centraal waren naar de rechter gestapt om de systematische naaktfouilles aan te klagen, aangezien deze in strijd zijn met de principes van de Basiswet. De rechter heeft de gedetineerden in het gelijk gesteld. De Liga heeft ook in de pers gereageerd en het belang van de Basiswet benadrukt.

Tijdens het onderhoud met de vakbonden dat in het kader van het Netwerk Samenleving & Detentie werd georganiseerd, was de Basiswet een van de voornaamste gespreksonderwerpen. Het voldoende betrekken van het gevangenispersoneel is essentieel voor de uitvoering van de Basiswet in de praktijk.

Vlaamse gemeenschap

Begin 2007 kwamen een aantal getuigenissen van ex-gedetineerden uit de gevangenis van Merksplas uitgebreid aan bod in de media. De behandeling van gedetineerden werd een veel besproken item in politieke en maatschappelijke discussies. Een aantal federale parlementsleden bezocht vervolgens de gevangenis van Merksplas. De Liga heeft deze gebeurtenissen aangegrepen om erop te wijzen dat niet enkel Justitie verantwoordelijk is, maar dat ook de Vlaamse gemeenschap belangrijke bevoegdheden heeft binnen het gevangeniswezen. Alles wat met welzijn te maken heeft, is immers de bevoegdheid van Vlaanderen. De Liga heeft de voorzitter van het Vlaams parlement aangeschreven met de vraag een Vlaamse onderzoekscommissie op te richten om de welzijnsaspecten van het gevangenisleven onder de loep te nemen. Het Vlaams parlement is helaas niet op het verzoek ingegaan, maar heeft wel een uitgebreid debat gevoerd over het thema.

Externe rechtspositie

De wet op de externe rechtspositie van gedetineerden en de wet betreffende de strafuitvoeringsrechtbanken werden in 2006 goedgekeurd. Op 1 februari 2007 traden deze wetten deels in werking, namelijk voor wat betreft de straffen boven de drie jaar. De Liga pleitte er in een persbericht voor dat voldoende middelen zouden worden vrijgemaakt en dat er voldoende aandacht zou gaan naar informatieverstrekking. De Liga vindt het vooral belangrijk dat gedetineerden geïnformeerd worden over deze belangrijke hervorming. Daarom heeft de Liga een informatiefolder gemaakt over de strafuitvoeringsrechtbanken om te verspreiden bij gedetineerden. In de folder wordt zo helder mogelijk uitgelegd wanneer men in aanmerking komt voor beperkte detentie, elektronisch toezicht, voorwaardelijke of voorlopige invrijheidstelling. De folder beperkt zich tot de passages van de wet die reeds in werking zijn getreden, opdat geen valse verwachtingen gecreëerd zouden worden bij de gedetineerden.

De folder werd zeer ruim verspreid binnen de Vlaamse en Brusselse gevangenissen. Via Diensten Justitieel Welzijnswerk, PSD's, directies, enz. kwamen de folders bij de gedetineerden terecht. Uiteraard werden de folders eveneens gebruikt om te verzenden naar gedetineerden die de Liga contacteerden met vragen over de strafuitvoeringsrechtbanken.

Voortgangsrapport Liga voor Mensenrechten 2007 - 2008

Een 1000-tal folders werd reeds verspreid. De tekst werd eveneens door een vrijwilliger naar het frans vertaald en bezorgd aan de Ligue des droits de l'homme, die de folder verder zal verspreiden in de Waalse gevangenissen.

Jeugdrecht

De Liga blijft voorstander van het beschermingsmodel. Jongeren horen niet op dezelfde manier behandeld of bestraft te worden als volwassenen. Helaas gaan er meer en meer stemmen op om naar een jeugdstrafrecht te evolueren. Dit brengt de Liga ertoe om ook aan dit thema aandacht te besteden. In mei 2006 werd een grondige wettelijke hervorming van de jeugdbescherming doorgevoerd. In principe blijft het beschermingsmodel behouden, maar hier en daar krijgt de wet repressieve kantjes. Bovendien bleef de uithandengeving behouden. De *Ligue des Droits de l'Homme* en *Défense des Enfants International* dienden een vernietigingsberoep in bij het Grondwettelijk Hof. De Liga ondersteunde het beroep met een vrijwillige tussenkomst. De uitspraak wordt verwacht begin 2008.

De werking rond het thema jeugdbescherming gebeurde in 2007 vooral in samenwerking met de Kinderrechtencoalitie. Zij kozen "Kinderen achter tralies" als jaarthema voor 2007. De Liga nam dan ook actief deel aan de voorbereiding van de open fora. Het resultaat mocht gezien worden. De open fora waren bijzonder boeiend, ook voor wie al een tijd met het thema vertrouwd was. Er werden onderwerpen aangesneden waar tot nu toe te weinig aandacht voor was, en waarover weinig rechtsleer en rechtspraak voorhanden is, zoals kinderen van wie de ouders in de gevangenis verblijven. Verder investeerde de Liga heel wat tijd in de rapportage VN-Comité voor de Rechten van het Kind. De Liga verzorgde de redactie van een groot deel van het schaduwrapport over jeugddelinquentie. Een medewerker woonde ook enkele vergaderingen van de Nationale Commissie voor de Rechten van het Kind bij, waar het overheidsrapport werd voorbereid.

Gesloten centra

De Liga startte in 2007 de werking grond een zeer ingrijpende vorm van vrijheidsberoving, nl. de opsluiting van (uitgeprocedeerde) asielzoekers en mensen zonder papieren in zogenaamde 'centra voor illegalen'. Er werd beslist te beginnen met één deelthema: de opsluiting van kinderen zonder papieren. Hierover werd een lijvig dossier samengesteld. Er werd contact gelegd met andere mensen en organisaties die zich met deze problematiek bezighouden: Vluchtelingenwerk Vlaanderen, de Beweging voor Kinderen zonder Papieren, Service Droit des Jeunes, advocaten, ... Een aantal Brusselse organisaties en advocaten legden klacht neer tegen de Belgische overheid voor de opsluiting van kinderen zonder papieren. De Liga voor Mensenrechten volgt de zaak van nabij.

Memorandum i.s.m. Amnesty International

Amnesty International heeft een verkiezingsmemorandum 2007 opgesteld, dat aan de verschillende politieke partijen werd bezorgd. Het hoofdstuk over gevangeniswezen in dit memorandum werd gezamenlijk geschreven door Amnesty International en de Liga voor Mensenrechten. Er werd ook expliciet melding gemaakt van de contactpersonen van beide organisaties.

Evaluatie

De Liga kende ook in 2007 een aantoonbare werking op het gebied van detentie.

Er werden dossiers opgebouwd rond verschillende thema's (externe rechtspositie, kinderen zonder papieren, ...) die een output vonden in persberichten, de organisatie van een politiek debat in het kader van het Netwerk Samenleving & Detentie en contactnames met politici.

Acties en activiteiten in 2008

Netwerk Samenleving & Detentie

Het Netwerk Samenleving & Detentie is een ontmoetingsplaats voor organisaties en personen die zich betrokken voelen bij het thema 'detentie'. Het Netwerk ijvert voor een hervorming van het gevangeniswezen, een duidelijke omschrijving van de rechten en plichten van de gedetineerde, een humanisering van de gevangenisstraf en een zinvolle invulling van de detentie gericht op reïntegratie en herstel.

De voornaamste aandachtspunten voor 2008 zijn:

- de implementatie van de Basiswet gevangeniswezen en rechtspositie van gedetineerden
- hulp- en dienstverlening aan gedetineerden

De Liga is een actieve deelnemer in het Netwerk Samenleving & Detentie en verzorgt het secretariaat van het Netwerk, wat zowel logistieke als inhoudelijke ondersteuning en coördinatie omvat.

Het Netwerk Samenleving & Detentie wil in 2008 een activiteit opzetten rond hulp- en dienstverlening aan gedetineerden. Hiertoe zal een rondetafel worden georganiseerd waarbij verschillende actoren uit de hulp- en dienstverlening uit Vlaanderen, Brussel en Wallonië worden samengebracht. Bedoeling is om zoek te gaan naar de gelijkenissen tussen de verschillende landsgedeeltes en zo hopelijk sterker te staan naar het federale niveau toe.

Verder werkt het Netwerk Samenleving & Detentie mee aan een onderzoek over sociale bescherming en gedetineerden. Dit onderzoek wordt gecoördineerd door de Koning Boudewijnstichting. In 2008 wordt het onderzoek afgerond. Het Netwerk zal pogen de resultaten van het onderzoek mee bekend te maken. De bedoeling is immers dat de studie ook politiek vertaald wordt en dat de nodige conclusies worden getrokken voor een beter sociaal statuut voor gedetineerden.

De contacten met de vakbonden zullen verdergezet worden en eventueel wordt samen met hen een activiteit opgezet. Andere aandachtspunten zijn: de rol van de media, de problematiek van internering, contacten met politici.

De contacten met de Franstalige tegenhanger van het Netwerk, de Réseau Détention et Alternatives (REDA) blijven belangrijk. De voorzitter van het Netwerk zal regelmatig deelnemen aan de vergaderingen van de REDA en een vertegenwoordiger van de REDA neemt deel aan de Algemene Vergaderingen van het Netwerk.

Fatik, tijdschrift voor strafbeleid en gevangeniswezen

Fatik, tijdschrift voor strafbeleid en gevangeniswezen, is de voorbije jaren uitgegroeid tot een kwalitatief hoogstaand en gerenommeerd vaktijdschrift. De Liga verzorgt het redactiesecretariaat van Fatik. Via dit tijdschrift wordt informatie, nieuws en duiding betreffende gevangeniswezen verspreid naar een vrij divers lezerspubliek toe (mensen uit het werkveld, Liga-leden, (ex-)gedetineerden, studenten, journalisten, ...).

Begin 2008 zal de redactie opnieuw uitgebreid worden. Er worden mensen aangesproken aan de verschillende Vlaamse universiteiten, alsook enkele mensen die de praktijk van het gevangeniswezen kennen.

Internering

In 2007 werd een nieuwe interneringswet van kracht. De Liga voor Mensenrechten volgt de werking ervan op. Indien er problemen zijn of indien de situatie van de geïnterneerden niet verbetert, zal de Liga hierrond ageren door persberichten te schrijven, contact op te nemen met politici en indien nodig door gerechtelijke acties.

In 2007 werd de Liga aangesproken door fotograaf Lieven Nollet om mee te werken aan een fotoproject rond internering. Het project kan omschreven worden als een sociaal-cultureel project voor en over geïnterneerden. Lieven Nollet fotografeert geïnterneerden in de gevangenis en in de psychiatrie. De foto's worden met de geïnterneerden besproken en ook deze gesprekken worden geregistreerd. Enkele geïnterneerden krijgen de kans om zelf foto's te maken. Portretten en getuigenissen van geïnterneerden en foto's die zij zelf maakten, zullen op verschillende plaatsen worden tentoongesteld. Er volgt ook een publicatie. De tentoonstellingen gaan gepaard met inhoudelijke activiteiten. Het project ging van start in 2007 en zal lopen tot en met 2010. De Liga zorgt voor praktische ondersteuning, publiciteit en natuurlijk inhoudelijke input. De eerste resultaten van het project zullen te zien zijn in maart 2008 in de Warande in Turnhout.

'Klachtenbehandeling' van gedetineerden

De Liga bepaalde in haar beleidsplan 2005 – 2009 dat het eerstelijnswork wordt afgebouwd. De middelen en mankracht zijn immers niet voorhanden om op een degelijke en systematische manier hulp- en dienstverlening aan te bieden. Communicatie van en met gedetineerden blijft echter relevant voor de werking van de Liga op dit domein. De klachten en bekommernissen van gedetineerden hebben een belangrijke signaalfunctie voor mogelijke knelpunten binnen de gevangeniswanden. Brieven van gedetineerden worden geïnventariseerd en verwerkt, zodat deze informatie bruikbaar wordt voor het beleidswork omtrent gevangeniswezen. De mogelijkheid om ook individuele klachten te behandelen of begeleiden wordt niet uitgesloten, maar dit gebeurt enkel indien de klacht of mensenrechtenschending structureel is ingebed.

Interne rechtspositie

De Basiswet betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van gedetineerden werd in 2005 goedgekeurd. Een heel aantal passages van de Basiswet zijn inmiddels in werking getreden, maar bepaalde delen laten nog steeds op zich wachten. Zo is bijvoorbeeld het beklagrecht voor gedetineerden nog niet in werking. De Liga zal in 2008 verder blijven ijveren voor de volledige uitvoering van de Basiswet. De Liga zal er ook voor pleiten dat voldoende middelen worden vrijgemaakt en dat er voldoende aandacht gaat naar informatieverspreiding. De stapsgewijze inwerkingtreding wordt van nabij gevolgd. De Liga zal de artikels die in werking treden evalueren.

Externe rechtspositie

De wet op de externe rechtspositie van gedetineerden en de wet betreffende de strafuitvoeringsrechtbanken zijn in werking getreden voor wat betreft de straffen boven de drie jaar. De Liga vindt het zeer belangrijk dat gedetineerden geïnformeerd worden over deze belangrijke hervorming. Daarom zal de Liga de informatiefolder over de strafuitvoeringsrechtbanken, die in 2007 werd opgesteld, ook in 2008 verder blijven verspreiden bij gedetineerden.

Voortgangsrapport Liga voor Mensenrechten 2007 - 2008

Daarnaast zou de Liga een evaluatie willen organiseren van één jaar strafuitvoeringsrechtbanken. In samenwerking met een of enkele universiteiten zal daarom een studie(namiddag) worden opgezet waar zowel academici als mensen uit de praktijk aan het woord worden gelaten. Bedoeling is na te gaan wat de pijnpunten zijn van de strafuitvoeringsrechtbanken en welke gevolgen de werking in de praktijk heeft. De resultaten van deze activiteit zullen vervolgens door de Liga gebruikt worden in haar beleidswerk.

Jeugdrecht

In 2008 moeten het overheidsrapport en het schaduwrapport voor het VN-Comité voor de rechten van het Kind ingediend worden. De Liga zal ook in 2008 vergaderingen van de Nationale Commissie voor de Rechten van het Kind en de Kinderrechtencoalitie bijwonen. Verder komt er ook een overlegvergadering met CODE (Coördination pour les droits de l'enfant, de Franstalige zusterorganisatie van de Kinderrechtencoalitie). Daarna zal de laatste hand gelegd worden aan het schaduwrapport.

In 2007 werd een vernietigingsberoep tegen de nieuwe jeugdbeschermingswet ingediend. De uitspraak wordt verwacht begin 2008. Als er bepalingen vernietigd worden, zal de Liga hieraan de nodige bekendheid geven. De Liga volgt het dossier zeker verder op. Mocht er een reparatiewet volgen, dan zal de Liga deze bestuderen en eventuele kritieken overmaken aan de betrokken parlementsleden.

Doordat de werking rond het thema jeugdbescherming in 2007 vooral in samenwerking met de Kinderrechtencoalitie gebeurde, is de hervorming van de werkgroep jeugdrecht uitgesteld. In 2008 wordt de werkgroep uitgebreid en, als de leden daartoe bereid zijn, meer geactiveerd. De bedoeling is vaker te vergaderen en tot een min of meer constante werking te komen. De werkgroep kan prioritaire thema's bepalen voor de werking van de Liga.

Gesloten centra

De Liga zal in 2008 deelnemen aan een vergadering van de 'Groep Transit', een samenwerkingsverband tussen NGO's die bezoekrecht hebben in de gesloten centra. Ook met Vluchtelingenwerk Vlaanderen zal contact genomen worden. Vervolgens wordt beslist of en zo ja op welke manier de Liga gebruik kan maken van haar bezoekrecht in gesloten centra.

De Liga wil bijzondere aandacht besteden aan de opsluiting van kinderen zonder papieren. In 2007 werd klacht neergelegd tegen de Belgische overheid wegens de opsluiting van kinderen zonder papieren. Een uitspraak wordt verwacht begin 2008. De Liga voor Mensenrechten zal de nodige publiciteit geven aan de uitspraak en waken over de naleving ervan. Indien nodig zal de Liga actie ondernemen.

De Liga voor Mensenrechten zal initiatieven van andere organisaties die rond dit thema actief zijn, ondersteunen. Een concrete actie is het opinietribunaal, georganiseerd door een groep kinderrechtenorganisaties (waaronder Service Droit des Jeunes, Unicef en de Beweging voor Kinderen zonder Papieren), waarbij een jury van experts en kinderen moet oordelen of de Belgische overheid kinderen zonder papieren mag opsluiten.

Verder zal de Liga de actualiteit nauwgezet opvolgen en indien nodig hierop inspelen door persberichten, campagnes of gerechtelijke acties.

Alternatief rapport VN-antifoltercomité

In november 2008 buigt het anti-foltercomité van de Verenigde Naties zich over het rapport van de Belgische overheid (België moet om de vier jaar rapporteren aan het comité over de inspanningen in

het kader van het anti-folterverdrag). De Liga zal samen met de Ligue des droits de l'homme (en eventueel nog enkele andere organisaties) een alternatief rapport opstellen. Dit rapport zal overgemaakt worden aan het VN-comité. We zullen ook bekijken of een vertegenwoordiger van de Liga's het alternatief rapport in november 2008 kan gaan toelichten. Uiteraard zullen we ook de nodige persaandacht creëren.

Studiedag Uittreksel uit strafregister

In het najaar van 2008 organiseren de Liga voor Mensenrechten en de Ligue des Droits de l'Homme een colloquium over het uittreksel uit het strafregister. Het vroegere 'bewijs voor goed gedrag en zeden' leverde heel wat juridische én praktische problemen op. Het werd vervangen door een uittreksel uit het strafregister, maar ook de nieuwe regeling vertoont heel wat gebreken. Ze staat bovendien al te vaak in de weg aan een vlotte reïntegratie van veroordeelden. Er is ter zake heel weinig rechtsleer. De Liga's willen dan ook experts, mensen uit de praktijk, politici en andere geïnteresseerden bijeen brengen om na te denken over een betere regeling. De bedoeling is dat ook een publicatie volgt, en uiteraard dat we een input krijgen voor beleidswerk. We willen parlementsliden aanzetten om te werken aan een degelijke wettelijke regeling die de rechten van veroordeelden vrijwaart.

Normen en indicatoren

Er moet een werking zijn op het gebied van detentie, aantoonbaar a.d.h.v. verslagen en planning van diverse activiteiten.

Er moet een inhoudelijke werking zijn, aantoonbaar a.d.h.v. dossieropbouw op de diverse deelreinen en a.d.h.v. inventarisatie van klachten, die hun weerspiegeling vinden in de dossiers. De inhoudelijke dossiervoorbereiding vindt een output d.m.v. persberichten, activiteiten, informatieverspreiding naar volksvertegenwoordigers.

1.2. Werking binnen pijler 'spanningsveld tussen burgerrechten en ordehandhaving, terrorismebestrijding en veiligheid'

Inhoud

Ordehandhaving is een thema dat belangrijke evoluties ondergaat. Langs de ene kant zien we dat internationale regelgeving en samenwerking steeds belangrijker worden in de bestrijding van (zware) criminaliteit, langs de andere kant worden aan lokale overheden meer bevoegdheden gegeven om lichtere criminaliteit aan te pakken. De maatschappelijke tendens naar harde aanpak en repressie is op de verschillende niveaus merkbaar en heeft belangrijke consequenties voor de bescherming van de fundamentele rechten.

De Liga volgt de nieuwe wetgeving en evoluties op de voet en reageert indien nodig.

Acties en activiteiten in 2007

Internationale samenwerking van politie en justitie

In de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit, maar vooral tegen het terrorisme, wordt steeds meer geïnvesteerd in internationale samenwerking van politie, justitie en inlichtingendiensten. Binnen de Europese Unie, maar ook in andere samenwerkingsverbanden worden afspraken gemaakt, vaak zonder voorafgaand democratisch debat. De Liga volgt de internationale evoluties en bouwt de interne expertise wat dit onderwerp betreft verder uit. De Liga onderhoudt ook contacten met onderzoekers en internationale mensenrechtenorganisaties (Statewatch, FIDH, AEDH) die met het thema bezig zijn en eventueel bereid zijn om dit thema samen met de Liga verder uit te diepen.

Terrorismebestrijding

De Liga volgde systematisch de ontwikkelingen inzake terrorismebestrijding op Europees en Belgisch niveau. Bedreigingen en schendingen van mensenrechten als gevolg van dergelijke veiligheidsmaatregelen werden aan de kaak gesteld. Standpunten en bekommernissen van de Liga werden geuit via persberichten, artikels in de elektronische nieuwsbrief en op de website.

Naar aanleiding van het terreuralarm eind 2007 werden tal van maatregelen afgekondigd. Via deze maatregelen wou men de politie- en veiligheidsdiensten meer bevoegdheden geven in de strijd tegen terreur. De Liga volgde systematisch deze ontwikkelingen op.

De Liga besteedde ook aandacht aan het Kaderbesluit van 6 november 2007 van de Raad tot wijziging van het Kaderbesluit van 13 juni 2002. De Liga heeft dit kaderbesluit bestudeerd en haar bedenkingen geformuleerd. De Liga was hierdoor zeer verontrust en volgde de verdere ontwikkelingen op. De Liga wil regelmatig overleg plegen met de Ligue, om te bekijken hoe we elkaar kunnen versterken en op welke punten we aanvullend kunnen werken.

Veiligheids- en inlichtingendiensten

In maart 2007 werd in het parlement een 'ontwerp van wet betreffende de methodes voor het verzamelen van gegevens door de inlichtingen- en veiligheidsdiensten' (BIM) besproken. Er werd een dossier aangelegd en een ad hoc-werkgroep samengeroepen om het wetsontwerp te bespreken en kritieken te formuleren. Uiteindelijk werd een lijvige nota opgesteld in nauwe samenwerking met de Ligue des Droits de l'Homme. De nota werd aan de betrokken parlementairen toegestuurd en toegelicht in het parlement, zowel op een persconferentie als tijdens een vergadering van de senaatscommissie justitie.

Niet alleen de inhoud van het ontwerp was erg verontrustend, ook de procedure was bepaald zorgwekkend. Het ontwerp werd ingediend helemaal op het eind van de legislatuur, en het dossier (van meer dan 300 bladzijden) werd pas op het moment van de eerste bespreking aan de senatoren voorgelegd. De Liga's kregen dan ook al snel steun van enkele verontwaardigde parlementairen, en het wetsontwerp werd afgevoerd. We mogen ons wel verwachten aan een nieuwe poging zodra er een nieuwe (definitieve) regering is...

Bijzondere opsporingsmethoden (BOM)

Op 19 juli 2007 deed het Grondwettelijk Hof uitspraak over het tweede vernietigingsberoep van de Liga voor Mensenrechten, de Ligue des Droits de l'Homme en het Syndicat des Avocats pour la Démocratie tegen de BOM-wet. Ook de reparatiewet werd gedeeltelijk vernietigd. Alle nieuwe maatregelen die door de reparatiewet ingevoerd werden, werden vernietigd of restrictief geïnterpreteerd door het Hof. De Liga's verstuurden een persbericht. Natuurlijk wordt het dossier verder opgevolgd.

Politie en mensenrechten

In april 2007 werd een ontwerp van koninklijk besluit goedgekeurd over de minimumnormen, de inplanting en de aanwending van de opsluitingsplaatsen door de politiediensten. De Liga voor Mensenrechten is tevreden met de invoering van duidelijke regels voor de politiecellen, maar betreurt dat de regering besloot tot een zeer lange omzettingstermijn en een zeer beperkte omzetting, zodat in de meeste gevallen op korte termijn niets zal veranderen. Alleen nieuwe infrastructuurwerken moeten aan de nieuwe normen voldoen. Bouwwerken waarvoor de aanbesteding al verleend is voor de inwerkingtreding van dit besluit, krijgen 20 jaar om aan de andere normen te voldoen. Voor bestaande politiecellen is er niet eens een termijn bepaald. Formeel heeft de overheid de aanbevelingen van het CPT en het Comité P dus ter harte genomen, maar de praktijk blijft allesbehalve rooskleurig. De Liga heeft dit door middel van een persbericht aangeklaagd.

Evaluatie

De inhoudelijke werking binnen dit beleidsdomein is aantoonbaar a.d.h.v. dossieropbouw.

De bekommernissen van de Liga binnen dit beleidsdomein vonden een neerslag in persteksten, artikels in de elektronische nieuwsbrief en op de website.

De Liga werd door het Grondwettelijk Hof opnieuw (deels) in het gelijk gesteld.

Acties en activiteiten in 2008

Internationale samenwerking van politie en justitie

In de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit, maar vooral tegen het terrorisme, wordt steeds meer geïnvesteerd in internationale samenwerking van politie, justitie en inlichtingendiensten. Binnen de Europese Unie, maar ook in andere samenwerkingsverbanden worden afspraken gemaakt, vaak zonder voorafgaand democratisch debat. De Liga volgt de internationale evoluties en zal de interne expertise wat dit onderwerp betreft in 2008 blijven uitbouwen. De Liga zal ook contacten blijven onderhouden met onderzoekers en internationale mensenrechtenorganisaties (Statewatch, FIDH, AEDH) die met het thema bezig zijn en eventueel bereid zijn om dit thema samen met de Liga verder uit te diepen.

In tweede instantie zal de Liga reageren op mensenrechtenschendingen of –bedreigingen als gevolg van deze internationale normen. Via persberichten, artikels en de elektronische nieuwsbrief zal hierover bericht worden.

Bij de implementatie van Europese regelgeving in Belgische wetten, zal de Liga, indien nodig, contact zoeken met volksvertegenwoordigers om bemerkingen en aanbevelingen te geven.

Terrorismebestrijding

De Liga volgt systematisch de ontwikkelingen inzake terrorismebestrijding op Europees en Belgisch niveau. Bedreigingen en schendingen van mensenrechten als gevolg van dergelijke veiligheidsmaatregelen worden aan de kaak gesteld. Standpunten en bekommernissen van de Liga worden geuit via persberichten, artikels in de elektronische nieuwsbrief en op de website.

De Liga zal ook aandacht besteden aan het Kaderbesluit van 6 november 2007 van de Raad tot wijziging van het Kaderbesluit van 13 juni 2002. De Liga heeft dit kaderbesluit bestudeerd en haar bedenkingen geformuleerd. De Liga is hierdoor zeer verontrust en volgt de verdere ontwikkelingen op. De Liga zal regelmatig overleg plegen met de Ligue, om te bekijken hoe we elkaar kunnen versterken en op welke punten we aanvullend kunnen werken.

Indien er op Belgisch niveau sprake is van wetgevende initiatieven, zal de Liga contact zoeken met volksvertegenwoordigers om eventuele bekommernissen te uiten. Indien wetgeving vanuit mensenrechtelijk oogpunt sterk problematisch is, kan de Raad van bestuur overwegen om deze via gerechtelijke weg aan te vechten.

Veiligheids- en inlichtingendiensten

Vorig jaar werd een wetsontwerp ingediend dat tot doel had de bevoegdheden van de veiligheids- en inlichtingendiensten fors uit te breiden. Het ontwerp werd uiteindelijk (mede dank zij de campagne van de Liga voor Mensenrechten en de Ligue des Droits de l'Homme) afgevoerd, maar de kans is groot dat ook de nieuwe regering de veiligheidsdiensten zal willen hervormen. Zodra er een initiatief is, zal de Liga het dossier opnieuw openen en de nodige initiatieven nemen om parlementsleden te informeren en te wijzen op de mogelijke bedreigingen voor de mensenrechten.

Daarnaast zijn er plannen in de maak waarbij politiekorpsen een beroep kunnen doen op minderjarige informanten. Dat werd gemeld aan de zogeheten Nationale Informanten Beheerder. Die heeft een werkgroep opgericht om de werking met minderjarige informanten te reguleren. Momenteel is de controversiële praktijk niet gereguleerd. De Liga zal de onderhandelingen hieromtrent nauwgezet opvolgen en indien nodig zal er gereageerd worden.

Lokaal veiligheidsbeleid

De Liga zal de bestaande en nieuwe initiatieven inzake (lokaal) veiligheidsbeleid aandachtig blijven opvolgen. Het Nationaal Veiligheidsplan (NVP) van de interim-regering focust terzake op "een maximale inzet van en coördinatie met het systeem van gemeentelijke administratieve sancties". De Liga vindt dit een verontrustende evolutie aangezien de officiële overlastbenadering deel uitmaakt van een geïnstitutionaliseerd onvermogen om op een constructieve wijze om te gaan met samenlevingsproblemen. Tal van kritieken zijn reeds geformuleerd op dit systeem, maar in tegenstelling tot een fundamentele herziening wordt er een uitbreiding vooropgesteld binnen de geactualiseerde 'Kadernota integrale en geïntegreerde veiligheid'. Zo zullen de bestuurlijke overheden verdere initiatieven kunnen nemen voor de ontwikkeling van een beleid van gewapend bestuursrecht dat wordt ingepast in het globale veiligheidsbeleid. Indien vanuit mensenrechtelijk oogpunt problemen worden gesignaleerd, kan de Raad van Bestuur overwegen (juridische) stappen te ondernemen. Een van de beleidsmedewerkers van de Liga zal ook deelnemen aan de criminologische vormingscyclus 'Overlast en de maatschappelijke aanpak ervan' die loopt van 28 februari tot 17 april 2008 teneinde het dossier grondig te beheersen.

Andere initiatieven, zoals de buurtinformatienetwerken en de winkelinformatienetwerken, worden in het nieuwe NVP tevens sterk aangemoedigd. Het NVP vindt samenwerking tussen politie en private actoren -waarbij de private veiligheidssector een belangrijke plaats inneemt- immers vanzelfsprekend. De Liga is van oordeel dat je onveiligheidsgevoelens inderdaad niet (alleen) oplost door middel van 'meer blauw op straat', maar vreest tegelijkertijd dat door iedereen op zijn verantwoordelijkheid aan te spreken, je riskeert te verzanden in een responsabiliseringsbeleid waar mensen verantwoordelijk worden gesteld voor hun eigen (on)veiligheid en in een controlesamenleving waar iedereen elkaar viseert. De Liga pleit daarom ook in de eerste plaats voor een beleidsomslag waarbij men afstapt van een repressief en populistisch veiligheidsbeleid en prioriteit geeft aan een solidair beleid van 'sociale veiligheid'. Vooral het betrekken van diverse actoren uit de private veiligheidssector is een evolutie die de Liga beklemmt. Zorgen voor maatschappelijke veiligheid is immers een taak van de publieke overheid die onder geen enkel beding kan en mag worden uitbesteed, wil men de veiligheid van iedere bevolkingsgroep garanderen. Het risico is immers reëel dat indien steeds meer politionele taken worden uitbesteed aan private actoren, veiligheid een commercieel goed wordt dat kan worden aangekocht op de private markt door de meer gefortuneerden. Deze futuristische voorspelling wordt spijtig genoeg steeds meer realiteit. De Liga zal trachten de normalisering van deze praktijken te doorbreken en zal dienaangaande een waakhondsfunctie vervullen.

Politie en mensenrechten

Veiligheid en ordehandhaving zijn -zoals eerder opgemerkt- steeds minder het monopolie van de politie. Private beveiligingsfirma's, veiligheidsagenten op het openbaar vervoer en in winkels en uitgaansgelegenheden krijgen steeds meer bevoegdheden. Een aantal aspecten van deze evolutie baren de Liga ernstige zorgen. Zoals hierboven reeds aangehaald zullen we de privatisering van de politiefunctie bestuderen en de pijnpunten (cf. het gebruik van dwang, toegang tot privé-gegevens, de verdere verwerking ervan en de controle hierop) aankaarten op beleidsniveau, alsook onder de aandacht van de bevolking brengen.

Een andere evolutie is het uitbreiden van de bevoegdheden van de politie zelf. Zo wil het NVP van 2008 een aantal maatregelen treffen om de werklast van de parketten te verlichten door de politie meer autonomie te geven op het niveau van de opsporing (cf. een nationale uitbreiding van APO en een uitbreiding van de VPV's, gecombineerd met uitgebreide opsporingsmogelijkheden zoals telefoontap, het gebruik van minderjarige informanten, ...). De Liga is bevreesd dat hierdoor de relatie tussen politie en parket fundamenteel wordt gewijzigd. Deze dispositieven stellen immers de leiding en de controle van het vooronderzoek in vraag. Ook bestaat de kans dat de rechten van de verdachten niet meer ten volle gegarandeerd blijven. De Liga zal deze verdere evolutie dan ook nauwgezet opvolgen.

Verder wil het NVP van de politie ook een hoogtechnologisch bedrijf maken (cf. het gebruik van biometrische gegevens in allerlei toepassingen, gps-plaatsbepaling, digitale camera's met automatische nummerplaatherkenning, de automatisering van kennis- en informatieverbreiding, etc.). "Op centraal niveau zal op termijn een dienst worden uitgebouwd die permanent het onderzoek naar relevante, nieuwe technologieën uitvoert en/of coördineert, en de betrokken minister hierover adviezen voorlegt". Deze dienst zal bovendien de mogelijkheden van publiek-private en internationale samenwerking ten volle benutten teneinde de kosten van deze technologische hoogstandjes te drukken. De Liga is echter van oordeel dat dit niet de taak van de politie is, maar van wetenschappers aan universiteiten. Bovendien, en dit is van groter belang, grijpt de politie hiermee steeds verder in in het private leven van burgers. Het steeds toenemende gebruik van technologische controlemiddelen en de manier waarop deze een onderdeel zijn geworden van ons dagelijkse leven degraderen éénieder tot de status van een verdachte en versterken tegelijkertijd de greep van de staat op zijn burgers. De Liga vraagt zich dan ook af of een pluralistische, democratische cultuur kan overleven wanneer een staat elke beweging van zijn onderdanen onder toezicht kan plaatsen. De Liga zal terzake werken aan een sensibilisering van het brede publiek enerzijds en aan beleidsmatige acties anderzijds.

Normen en indicatoren

De inhoudelijke werking binnen dit beleidsdomein is aantoonbaar a.d.h.v. dossieropbouw.

De bekommernissen van de Liga binnen dit beleidsdomein vinden een neerslag in persteksten, artikels in de elektronische nieuwsbrief en op de website.

Bespreking van mogelijke (gerechtelijke) acties is aantoonbaar a.d.h.v. verslaggeving van de Raad van Bestuur.

1.3. Werking binnen de pijler 'bescherming van de persoonlijke levenssfeer'

Inhoud

Wat de werking rond het thema 'privacy' betreft, werd vooropgesteld te focussen op enkele grote thema's. Het snel toenemend gebruik van (vaak illegale) camera's en de parlementaire werkzaamheden zorgden ervoor dat de aandacht in 2007 vooral uitging naar het thema camerabewaking. In 2008 wordt rond dit thema een sensibiliserende campagne gepland. Verder wil de Liga in 2008 de aandacht vestigen op de implementatie van de Europese richtlijn inzake de bewaring van telecommunicatiegegevens op Belgisch niveau. Ook de thema's RFID en biometrie vragen een verhoogde waakzaamheid.

Ten slotte wil de Liga het brede publiek meer algemeen sensibiliseren omtrent dreigende inperkingen van het recht op privacy. Hierbij gaat het niet enkel om Belgische privacy-problemen, maar ook om privacy-bedreigingen in het Europese beleid.

Acties en activiteiten in 2007

Camerabewaking

Op 21 maart 2007 werd de 'Wet tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's' goedgekeurd. Hieraan ging een lange procedure (van meer dan anderhalf jaar) vooraf, waarbij de Liga nauw betrokken was. De Liga werkte aan een brochure om gemeenteambtenaren en politie te informeren over de wet en hoe die op een privacyvriendelijke manier toegepast kan worden. Om de brochure af te werken en bruikbaar te maken, ontbrak jammer genoeg nog informatie die bij koninklijk besluit geregeld moet worden. Zo moet een KB bepalen hoe het pictogram dat camerabewaking aankondigt eruit moet zien en welke informatie het mag bevatten, en wie gemachtigd is om beelden van de openbare ruimte te bekijken. De afwerking en verspreiding van de brochure wordt dan ook uitgesteld tot alle nodige regelgeving er is.

Swift

In 2007 bleek dat de Amerikaanse overheid, in het kader van de strijd tegen het terrorisme, inzage krijgt in al deze berichten. Privacy International diende daarom klacht in tegen het bedrijf. Er werd over de zaak gedebatteerd in het parlement en er werd advies van de privacycommissie ingewonnen. Ook op Europees niveau lokte de zaak heel wat ongeruste reacties uit.

De Liga besloot de zaak op te volgen en actie te voeren indien de zaak zonder gevolg zou blijven. Er werd een dossier aangelegd. In de loop van 2007 werd bekend dat SWIFT zich engageerde om de Europese privacyrichtlijn na te leven. Ook werd duidelijk dat de privacy commissie de zaak blijft opvolgen. Actie bleek dus niet nodig.

Biometrie

De Liga stelde in 2007 vast dat het oorspronkelijk controversiële gebruik van biometrische gegevens steeds meer genormaliseerd wordt onder het mom van de strijd tegen terreur en zware criminaliteit. Zo werd ondermeer op 18-10-2007 door de Europese Commissie een wetsvoorstel ingediend waardoor in de toekomst éénieder die in de Europese Unie woont (en ouder is dan 6 jaar) verplicht zijn vingerafdrukken moet laten afnemen en dat deze unieke, persoonlijke gegevens zullen worden opgeslagen op een RFID-chip op het betrokken document én bijgehouden zullen worden in een nationale (en op termijn in een gedeelde Europese) database. De overheid krijgt dus de beschikking over de vingerafdrukken van alle burgers, verdacht of onverdacht. De Liga ageerde tegen dit wetsvoorstel door het brede publiek te sensibiliseren door middel van een persbericht dat uitgebreid in de aandacht kwam bij de media. Ook werd er gestart met een dossier waarin de huidige stand van zaken en de mogelijke knelpunten inzake het gebruik van biometrie worden toegelicht. Op basis van dit dossier wordt er gepland om in de loop van 2008 Europese en nationale parlementsleden te contacteren en hen te overtuigen dit wetsvoorstel weg te stemmen.

Evaluatie

De Liga beschikt over inhoudelijke dossiers over deze werkingsthema's.

De brochure over de nieuwe camerawet is zo goed als klaar, maar kan pas verspreid worden wanneer de uitvoeringsbesluiten er zijn.

Acties en activiteiten in 2008

Databewaring telecommunicatie.

België moet de Europese richtlijn 2006/24/EC 'betreffende de bewaring van gegevens die zijn verwerkt in verband met het aanbieden van openbare elektronische communicatiediensten of openbare communicatienetwerken en tot wijziging van Richtlijn 2002/58/EC' van 15 maart 2006 nog implementeren in de nationale wetgeving. Deze richtlijn verplicht telecom- en internetbedrijven om vanaf juli 2007 de verkeers- en locatiegegevens te bewaren van alle gesprekken via telefoon of GSM en van alle communicatie via internet. De bewaring van al deze gegevens moet het onderzoeken, opsporen en vervolgen van terrorisme en zware criminaliteit faciliteren, maar de Liga is van oordeel dat het prijsgeven van grondrechten de veiligheid absoluut niet ten goede komt. Verdediging en uitbreiding van de democratie zijn juist het meest aangewezen wapen in de strijd tegen terrorisme en onveiligheid.

Deze richtlijn zal de privacy op significante wijze beperken, maar er is nog ruimte voor de lidstaten om de bepalingen van de richtlijn uit te voeren met een zo groot mogelijk respect voor de burgerlijke vrijheden. Er komt dus in de nationale parlementen nog een belangrijke tweede ronde om de Europese voorstellen vorm te geven. Het BIPT (het Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatie) werkt momenteel aan een wetsontwerp om deze richtlijn te implementeren in de Belgische wetgeving en op basis van dit wetsontwerp vinden momenteel onderhandelingen plaats tussen het BIPT en de FOD Justitie, Binnenlandse Zaken en de FCCU (Federal Computer Crime Unit). Het wetsontwerp zou op sommige vlakken echter nog verder willen gaan dan de Europese richtlijn vereist. De Liga wil terzake dan ook een waakhondsfunctie vervullen om te voorkomen dat deze verregaande voorstellen goedgekeurd worden. Hiervoor zal er contact gezocht worden met parlementsleden enerzijds en zal er een bewustmakingscampagne naar het brede publiek volgen anderzijds.

RFID

RFID-chips (Radio Frequency Identification-chips) zijn bezig aan een opmars in allerlei domeinen van de samenleving (cf. elektronische paspoorten en ID-kaarten, vervoersbewijzen in Nederland, aankopen uit de winkel, etc). Het probleem situeert zich voornamelijk in het oneigenlijk gebruik en misbruik van gegevens die RFID-chips met een (sterk) actief signaal mogelijk maken. Zo kunnen sommige systemen oneigenlijk gebruikt worden om mensen ongevraagd te volgen en te controleren. Vooral nog -gezien de schaal waarop RFID in het publieke domein wordt ingevoerd- gaat het relatief 'goed'. De mogelijkheden om mensen te volgen zijn in de praktijk bovendien begrensd omdat de afzonderlijke systemen slechts een beperkt beeld geven van de gebruikers. Dit kan echter (snel) veranderen. Vele toegangs- en betaalsystemen zullen straks misschien uitsluitend met RFID werken. RFID-systemen kunnen ook steeds meer aan elkaar en aan andere technologieën gekoppeld worden. Gebruikers worden dan via hun digitale voetsporen steeds transparanter voor de beheerders van die omgevingen terwijl omgekeerd de RFID-omgevingen voor gebruikers juist steeds minder inzichtelijk worden. De balans tussen keuze, gemak en controle raakt zo verstoord. Dit heeft ook gevolgen voor de rol van de overheid. Enerzijds zal het lastiger worden de privacywetgeving te handhaven. Anderzijds zal de

overheid zelf meer gebruik kunnen en willen maken van de digitale voetsporen, bijvoorbeeld bij de opsporing van verdachten en getuigen.

De mogelijkheid bestaat reeds om een alomvattend ‘internet van dingen’ te creëren waarin vrijwel alle bewegingen en handelingen in de fysieke wereld een evenbeeld krijgen in de virtuele ruimte. RFID wordt daarbij vanwege gebruiksgemak en de lage kosten gezien als een sleuteltechnologie. De Liga is zeer verontrust over deze evolutie en wenst de bevolking bewust te maken van de mogelijke nefaste gevolgen die dit kan hebben. De Liga zal een ludieke actie organiseren -in samenwerking met partners uit de academische wereld- teneinde het publiek hierover zo goed mogelijk te informeren.

Biometrie

Ook biometrie blijft voor de Liga een belangrijk thema dat aandachtig moet worden opgevolgd. Het is een controversieel domein (cf. het uitbreiden van DNA-databanken bij het NICC, het biometrisch paspoort en in de toekomst eventueel een biometrische eID, een nieuw Europees grenscontrolesysteem met behulp van de uitbouw van allerlei biometrische databases, etc.) dat echter steeds meer genormaliseerd wordt onder het mom van de strijd tegen terreur en zware criminaliteit. De Liga is van oordeel dat deze maatregelen niet proportioneel zijn en wil bovendien voorkomen dat deze toepassingen langzaam worden gebruikt bij de afhandeling van minder ernstige zaken (function creep).

Binnen dit beleidsdomein zal er vooral aan dossieropbouw worden gewerkt. Indien nodig zal er gereageerd worden met persberichten en artikelen op de Liga-website en in de Liga-nieuwsbrief. Verder zal er naar aanleiding van concrete voorstellen tot Europese regelgeving inzake het gebruik van biometrie in identiteitsdocumenten getracht worden contacten aan te knopen met Belgische en Europese parlementsleden om deze gevoelig te maken voor de materie. Een concreet dossier zal worden opgesteld waarbij de huidige wetgeving en knelpunten in kaart worden gebracht. Daarnaast wordt ook aan sensibilisatie van de bevolking gewerkt.

Camerabewaking

De Liga blijft nauw betrokken bij de totstandkoming van wetgeving rond camerabewaking. Zodra de uitvoeringsbesluiten van de camerawet van 21 maart 2007 worden gepubliceerd, wordt een campagne gepland voor gemeentebesturen en eventueel de lokale politie. De bedoeling is een brochure te verspreiden waarin de wet wordt uitgelegd en waarin wordt aangegeven hoe de wet op de meest privacy-vriendelijke manier kan worden toegepast.

Normen en indicatoren

De Liga werkt aan een inhoudelijk dossier en bouwt interne expertise uit m.b.t. bovenstaande beleidsthema's. Daarnaast wordt ook aandacht besteed aan sensibiliserende acties t.a.v. het brede publiek en waar mogelijk (lokale) besturen.

1.4. Werking binnen de pijler 'bestrijding van discriminatie'

Inhoud

De Liga heeft niet de ambitie om hier alomvattend te werken en alle mogelijke thema's die met discriminatie te maken hebben te behandelen. Andere organisaties, zoals het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding, zijn hiervoor veel beter geplaatst.

De Liga wil regelmatig overleg plegen met andere organisaties, om te bekijken hoe we elkaar kunnen versterken en op welke punten we aanvullend kunnen werken

De Liga tracht in te spelen op de actualiteit.

Acties en activiteiten in 2007

Europees jaar voor gelijke kansen

Het jaar 2007 werd door de Europese Unie uitgeroepen tot het jaar van gelijke kansen voor iedereen. In samenwerking met het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding wilde de Europese Commissie initiatieven nemen die discriminatie helpen uitbannen en de aanvaarding van diversiteit bevorderen.

Aan de Liga voor Mensenrechten werd gevraagd haar medewerking te verlenen aan de concrete realisatie van het jaar van gelijke kansen voor iedereen. De Liga onderschreef de doelstellingen en plannen van dit initiatief. De Liga nam deel aan de vergadering van het Bureau van het begeleidingscomité van het Europese Jaar 2007 voor gelijke kansen voor iedereen. De Liga zorgde mee voor de verspreiding van informatie over de rechten op het vlak van gelijke behandeling en non-discriminatie die de Europese – en dus ook de Belgische – burger onder het Europees recht geniet.

Hervorming antidiscriminatiewetgeving

De Liga voor Mensenrechten volgde de hervorming van de antidiscriminatiewetgeving nauwgezet op en probeerde dit proces te beïnvloeden op zo'n manier dat het recht op gelijke behandeling en non-discriminatie zo goed en vergaand als mogelijk beschermd zou worden.

In een eerste fase nam de Liga contact met federale parlementsleden en maakte haar bedenkingen bij de wetsontwerpen kenbaar.

Op 30 november 2007 legde de Liga een beroep tot vernietiging van artikel 21 van de wet van 10 mei 2007 tot wijziging van de wet van 30 juli 1981 tot bestraffing van bepaalde door racisme of xenofobie ingegeven daden neer. De Liga verduidelijkte in een persbericht haar motivatie achter deze beslissing.

Praktijktesten

Over de praktijktesten is een hele maatschappelijke en politieke discussie losgebarsten. De Liga heeft zich in dit debat gemengd en gewezen op de nood aan een degelijke bewijsvoering bij discriminatieklachten. De praktijktest kan hiertoe een nuttig instrument zijn.

De praktijktesten zijn uiteindelijk gesneuveld uit de definitief goedgekeurde antidiscriminatielwetten. Dit neemt niet weg dat men praktijktesten kan uitvoeren en aanvoeren als bewijsmateriaal. Samen met Kif Kif heeft de Liga daarom een praktische brochure uitgebracht, waarin wordt toegelicht wat een praktijktest precies is en hoe deze op een efficiënte manier kan uitgevoerd worden.

Vlaamse wooncode

Op 24 februari 2006 keurde de Vlaamse regering op voorstel van minister van Wonen Marino Keulen het voorontwerp over wijzigingen aan de Vlaamse Wooncode definitief goed. In het Vlaams Parlement werd geruime tijd gewerkt aan een hervorming van de sociale huurwetgeving. Dit leidde uiteindelijk tot het decreet van het Vlaamse Gewest van 15 december 2006 houdende wijziging van het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode (bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 19 februari 2007). De Liga ging in samenwerking met het Vlaams Overleg Bewonersbelangen (VOB) na of de nieuwe wetgeving een schending van het gelijkheidsbeginsel (art 10 G.W.), het discriminatieverbod (art. 11 G.W.) of het recht op wonen (art. 23 G.W.) met zich mee zal brengen..

Bij verzoekschrift dat aan het Hof werd toegezonden per aangetekende brief op 14 augustus 2007 en ter griffie is ingekomen op 16 augustus 2007, werd door de Liga en het VOB beroep tot vernietiging ingesteld van de artikelen 6, 7 en 8 van het decreet van het Vlaamse Gewest van 15 december 2006 houdende wijziging van het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode, wegens schending van de artikelen 10, 11 en 23 van de Grondwet. Op 30 november 2007 legde de Liga in samenwerking met het Vlaams Overleg Bewonersbelangen een Memorie van wederantwoord neer inzake het beroep tot nietigverklaring van de artikelen 6, 7 en 8, van het Decreet van 15 december 2006 houdende wijziging van het Decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode. De Memorie van wederantwoord werd in samenwerking met Meester Maarten Dambre opgesteld en neergelegd.

Wetsvoorstel verbod neonazi-verenigingen

In maart 2007 werd door de meerderheidspartijen een wetsvoorstel ingediend in De Kamer om neonazistische organisaties te verbieden. Hoewel dit voorstel ongetwijfeld met de beste bedoelingen werd opgesteld en beoogde racisme en discriminatie te bestrijden, stelde de Liga zich ernstige vragen bij de tekst. De formulering van het verbod was zodanig ruim dat tal van organisaties eronder zouden kunnen vallen. De vrijheid van vereniging zou hierdoor ernstig aangetast worden. De Liga heeft haar bedenkingen overgemaakt aan de indieners van het wetsvoorstel en heeft ook publiek aan de alarmbel getrokken. De kamercommissie besliste uiteindelijk om het advies van de Raad van State in te winnen, waardoor het voorstel niet meer besproken zou worden in de huidige legislatuur.

Zaak Van Temsche

Omwille van het uitgesproken racistische karakter van de daden van Hans Van Temsche besliste de Liga zich burgerlijke partij te stellen in deze zaak. De Liga werd vertegenwoordigd door Jos Vander Velpen. Op 1 oktober 2007 ging het proces van start. Op 10 oktober werd Van Temsche veroordeeld. Het racistisch motief werd weerhouden als verzwarende omstandigheid.

Hoofddoekenverbod

In tal van gemeenten werd het hoofddoekenverbod ingevoerd. De Liga werd aangesproken door BOEH! (Baas Over Eigen Hoofd), een actieplatform van diverse allochtone en autochtone vrouwenorganisaties, om hierover een standpunt in te nemen. De Liga stelde een nota op die als uitvalsbasis zal dienen om het Liga standpunt te bepalen.

Evaluatie

Er werd samengewerkt met andere organisaties, onder meer met Kif Kif rond de praktijktesten. Verder was de hervorming van de antidiscriminatiewetgeving voorwerp van discussie binnen de bestuursvergaderingen. Er werd beslist om twee gerechtelijke procedures op te starten: tegen een aantal artikels van de Vlaamse wooncode en artikel 21 van de Antiracismewet. Er werd tevens beslist dat de Liga zich burgerlijke partij zou stellen in de zaak Van Temsche..

Acties en activiteiten in 2008

Antiracismewet

De Liga voor Mensenrechten volgt het vernietigingsberoep op dat werd neergelegd op 30 november 2007 tot vernietiging van artikel 21 van de wet van 10 mei 2007 tot wijziging van de wet van 30 juli 1981 tot bestraffing van bepaalde door racisme of xenofobie ingegeven daden. De Liga zal deze procedure bij het Grondwettelijk Hof verder opvolgen en haar Memorie van wederantwoord opstellen.

Antidiscriminatiewetgeving

Een van de beleidsmedewerkers van de Liga voor Mensenrechten zal enkele bijscholingscursussen volgen waarin de nieuwe antidiscriminatiewetgeving wordt toegelicht (aan de Faculté Saint-Louis en aan de Universiteit Antwerpen).

De Liga zal inzake gelijke behandeling en non-discriminatie de actualiteit verder volgen om, zo mogelijk in samenspraak en samenwerking met andere organisaties, acties te ontplooiën en invloed uit te oefenen. Er zal ook aandacht worden besteed aan het al dan niet opstellen en de eventuele inhoud van het Gelijkebehandelingsdecreet waarvan sprake is in het Vlaams Parlement.

Vlaamse wooncode

De Liga zal de procedure inzake de Vlaamse wooncode bij het Grondwettelijk Hof verder opvolgen en zal de nodige persaandacht creëren. De Liga zal ook het onderzoek van de Europese Commissie over de taalvereisten in de Vlaamse Wooncode en de toewijzing van gemeentelijke kavels in de gemeente Zaventem verder opvolgen.

Hoofddoekenverbod

De Liga zal haar standpunt hieromtrent bepalen en de verdere evolutie van deze thematiek op de voet volgen.

Verplichte inburgering

In het kader van het inburgeringsbeleid en het sociaal huurbeleid wordt er momenteel onderhandeld op het niveau van de Koepelorganisatie van de Vlaamse gemeentebesturen en OCMW's (VVSG) over een regeling voor de opvolging van regelmatige deelname NT2. De Liga zal dit dossier bestuderen, verder opvolgen en eventueel acties ondernemen.

Opvolging actualiteit

Meer in het algemeen volgt de Liga inzake gelijke behandeling en non-discriminatie de actualiteit en poogt, zo mogelijk in samenspraak en samenwerking met andere organisaties, acties te ontplooien en invloed uit te oefenen.

Normen en indicatoren

Samenwerking en overleg met andere organisaties blijkt uit verslaggeving.

De opvolging van specifieke thema's blijkt uit de bespreking ervan op bestuurs- en/of stafvergaderingen. Deze thema's geven mogelijk aanleiding tot persteksten, artikels, overleg met andere organisaties.

2. De werking van de Liga vindt weerklank in de media en het politieke debat

De inhoud van de werking van de Liga binnen verschillende pijlers werd eerder reeds toegelicht. Voor de inhoud van het beleidswerk, alsook de acties en activiteiten die hierrond werden ontwikkeld, wordt verwezen naar I.1. In dit gedeelte zal specifiek aandacht worden besteed aan de weerklank van de verschillende werkingsthema's in de media en in het politieke debat. Eventuele bijkomende acties en activiteiten in dit kader worden vermeld.

Voor het aantal vermeldingen in de pers baseren we ons op opzoeking via de databank Mediargus. Dit betekent dus dat het enkel krantenartikels betreft in de grote Vlaamse dagbladen. Televisie- en radio-interviews of vermeldingen in weekbladen worden niet systematisch bijgehouden.

In 2007 verstuurde de Liga 8 persberichten en enkele opiniestukken. In totaal verschenen 201 persartikels waarin melding werd gemaakt van de Liga voor Mensenrechten. (Ter vergelijking: in 2006 werden 16 persberichten verzonden en verschenen 148 artikels).

2.1. Werking binnen pijler 'detentie'

Acties en Activiteiten in 2007

Zie I.1.1., p.3.

Het beleidswerk, de inhoudelijke dossiervoorbereiding en de acties en activiteiten binnen de pijler detentie vinden een output onder de vorm van persteksten. Waar nodig wordt contact opgenomen met uitvoerende en/of wetgevende macht.

Er werden drie persberichten en twee opiniestukken verzonden.

Evaluatie

Er verschenen 40 artikels over thema's binnen de pijler 'Detentie' waarin melding werd gemaakt van de Liga voor Mensenrechten.

De standpunten van de Liga vonden weerklank in het politieke debat, onder meer in parlementaire vragen en in een actualiteitsdebat in het Vlaams parlement.

Acties en Activiteiten in 2008

Zie I.1.1., p.8.

Het beleidswerk, de inhoudelijke dossiervoorbereiding en de acties en activiteiten binnen de pijler detentie vinden een output onder de vorm van persteksten. Waar nodig wordt contact opgenomen met uitvoerende en/of wetgevende macht.

Normen en indicatoren

Minimaal 25 persvermeldingen.

Weerklank van Liga-standpunten in het politieke debat blijkt uit de aanwezigheid van Liga-bekommernissen in wetgevend werk, beleidsnota's, parlementaire vragen en parlementair debat.

2.2. Werking binnen pijler 'spanningsveld tussen burgerrechten en ordehandhaving, terrorismebestrijding en veiligheid'

Acties en activiteiten in 2007

Zie I.1.2., p.11.

Het beleidswerk, de inhoudelijke dossiervoorbereiding en de acties en activiteiten binnen de pijler 'spanningsveld tussen burgerrechten en ordehandhaving, terrorismebestrijding en veiligheid' vinden een output onder de vorm van persteksten en/of informatieverspreiding naar federale en/of Europese volksvertegenwoordigers.

Er werd 1 persbericht verzonden, namelijk over het arrest van het Grondwettelijk Hof betreffende de wet op de bijzondere opsporingsmethoden (BOM-wet). Daarnaast werd een persconferentie georganiseerd over de geplande hervorming van de veiligheids- en inlichtingendiensten.

Evaluatie

Er verschenen 20 artikels over thema's binnen de pijler 'Burgerrechten vs. ordehandhaving' waarin de Liga voor Mensenrechten werd vermeld.

De Liga maakte een analyse van de geplande hervorming van de veiligheids- en inlichtingendiensten. Deze analyse is uitgebreid aan bod gekomen tijdens het parlementair debat.

Acties en activiteiten in 2008

Zie I.1.2., p.13.

Het beleidswerk, de inhoudelijke dossiervoorbereiding en de acties en activiteiten binnen de pijler 'spanningsveld tussen burgerrechten en ordehandhaving, terrorismebestrijding en veiligheid' vinden een output onder de vorm van persteksten en/of informatieverspreiding naar federale en/of Europese volksvertegenwoordigers.

Normen en indicatoren

Minimaal 15 persvermeldingen.

Weerklank van Liga-standpunten in het politieke debat blijkt uit de aanwezigheid van Liga-bekommernissen in wetgevend werk, beleidsnota's, parlementaire vragen en parlementair debat.

2.3. Werking binnen de pijler 'bescherming van de persoonlijke levenssfeer'

Acties en activiteiten in 2007

Zie I.1.3, p. 16.

Het beleidswerk, de inhoudelijke dossiervoorbereiding en de acties en activiteiten binnen de pijler 'privacy' vinden een output onder de vorm van persteksten en/of informatieverbreiding naar volksvertegenwoordigers en/of lokale beleidsmakers.

Er werden twee persberichten verstuurd.

Evaluatie

Er verschenen 13 artikels over thema's binnen de pijler 'Privacy' waarin de Liga voor Mensenrechten vermeld werd.

Acties en activiteiten in 2008

Zie I.1.3, p. 17.

Het beleidswerk, de inhoudelijke dossiervoorbereiding en de acties en activiteiten binnen de pijler 'privacy' vinden een output onder de vorm van persteksten en/of informatieverbreiding naar volksvertegenwoordigers en/of lokale beleidsmakers.

Normen en indicatoren

Minimaal 15 persvermeldingen.

Weerklank van Liga-standpunten in het politieke debat blijkt uit de aanwezigheid van Ligabekommernissen in wetgevend werk, beleidsnota's, parlementaire vragen en debat en de implementatie van federale wetgeving op lokaal niveau.

2.4. Werking binnen de pijler 'bestrijding van discriminatie'

Acties en activiteiten in 2007

Zie I.1.4., p.19.

Pijnpunten, verontrustende evoluties of gebeurtenissen, enz. worden publiek gemaakt en becommentarieerd via media en/of naar beleidsmakers toe.

Er werden twee persberichten verstuurd.

Evaluatie

Er verschenen 117 artikels over thema's binnen de pijler 'Discriminatie' waarin de Liga voor Mensenrechten werd vermeld. De overgrote meerderheid van deze artikels betreffen de zaak Van Temsche.

Acties en activiteiten in 2008

Zie I.1.4., p.21.

Pijnpunten, verontrustende evoluties of gebeurtenissen, enz. worden publiek gemaakt en becommentarieerd via media en/of naar beleidsmakers toe.

Normen en indicatoren

Minimaal 15 persvermeldingen.

Weerklank van Liga-standpunten in het politieke debat blijkt uit de aanwezigheid van Liga-bekommernissen in wetgevend werk, beleidsnota's, parlementaire vragen en parlementair debat.

2.5. Contacten met politici

Acties en activiteiten in 2007

Er was gepland om, na de regeringsvorming, een informatie-moment te organiseren voor de leden van Kamer en Senaat. Het lange aanslepen van de regeringsonderhandelingen heeft hier roet in het eten gegooid. De plannen voor een informatie-activiteit worden dus uitgesteld

De Liga heeft nauwe contacten onderhouden met verschillende volksvertegenwoordigers bij de totstandkoming van de nieuwe camerawet.

Naar aanleiding van de bespreking van een wetsontwerp over de veiligheids-en inlichtingendiensten heeft de Liga i.s.m. de Ligue des droits de l'homme een uitgebreide nota opgesteld die werd overgemaakt aan de parlamentsleden. De Liga's werden ook uitgenodigd op een hoorzitting over het wetsontwerp en organiseerden een persconferentie over het ontwerp.

In de aanloop naar de verkiezingen heeft de Liga samengewerkt met Amnesty International. Amnesty International bezorgde een verkiezingsmemorandum aan de verschillende politieke partijen. Een van de hoofdstukken van het memorandum betrof het Belgische gevangeniswezen. Dit hoofdstuk werd gezamenlijk geschreven door Amnesty International en de Liga voor Mensenrechten. De contactpersonen van beide organisaties werden dan ook in het memorandum vermeld.

Ook in het kader van het Netwerk Samenleving & Detentie werd contact gelegd met politici. Het Netwerk bezorgde een memorandum met enkele prioriteiten binnen het Belgische gevangeniswezen aan de formateur en aan de partijvoorzitters van alle democratische partijen.

Tot slot werd de Liga voor Mensenrechten, net als een heel aantal andere organisaties, ontvangen door informateur Didier Reynders. De Liga zette tijdens dit onderhoud uiteen wat volgens haar de prioriteiten zijn op mensenrechtelijk vlak.

Evaluatie

Hoewel de geplande informatie-activiteit niet kon doorgaan, heeft de Liga toch zeer actief contact opgenomen en onderhouden met politici.

Acties en activiteiten in 2008

Nadat een definitieve regering is gevormd, zal de Liga contact leggen met de kabinetten en/of ministers van justitie en binnenlandse zaken.

Daarnaast zullen ook de leden van Kamer en Senaat worden aangesproken. De federale parlementsleden zullen, via een informatie-activiteit of via een informatiebundel worden geïnformeerd over enkele belangrijke mensenrechtentema's, waarvan we verwachten dat de parlementsleden er in de komende legislatuur aandacht aan besteden.

Norm en indicator

Aanwezigheid en/of interesse van parlementsleden van de democratische partijen.

3. De Liga bouwt thematische werkgroepen uit die zelf instaan voor eigen planning en output

3.1. Werking binnen pijler 'detentie'

Acties en activiteiten in 2007

Netwerk Samenleving & Detentie

De Liga is een actieve deelnemer in het Netwerk Samenleving & Detentie en verzorgt het secretariaat van het Netwerk, wat zowel logistieke als inhoudelijke ondersteuning en coördinatie omvat. (Zie I.1.1, p.3)

Werkgroep Jeugdrecht

In 2007 gebeurde de werking rond het thema jeugdrecht hoofdzakelijk in samenwerking met de Kinderrechtencoalitie. Binnen de coalitie was een werkgroep actief, bestaande uit leden die vertrouwd zijn met het thema (OSBJ, KRW, DCI, Liga,...). Er was daarom minder nood aan vergaderingen met de werkgroep Jeugdrecht.

De contacten met de werkgroep werden wel onderhouden en de werkgroep produceerde twee opiniestukken.

Netwerk Internering

Het Netwerk Internering is niet meer opnieuw opgestart. Toch was er een actieve werking rond het thema internering. Enerzijds heeft de Liga zich mee ingeschakeld in een project van fotograaf Lieven Nollet. Anderzijds heeft het Netwerk Samenleving & Detentie beslist om ook aandacht te besteden aan de interneringsproblematiek.

Evaluatie

De werking van het Netwerk Samenleving & Detentie en de Werkgroep Jeugdrecht blijken uit de verslagen van de bijeenkomsten.

Acties en activiteiten in 2008

Netwerk Samenleving & Detentie

De Liga is een actieve deelnemer in het Netwerk Samenleving & Detentie en verzorgt het secretariaat van het Netwerk, wat zowel logistieke als inhoudelijke ondersteuning en coördinatie omvat. (Zie I.1.1, p.8)

Werkgroep Jeugdrecht

De werkgroep jeugdrecht wordt uitgebreid. We gaan in het bijzonder op zoek naar Vlaamse experts (academici, jeugdadvocaten,...). De werkgroep bestaat voornamelijk uit Brusselse academici, waarvan sommigen ook betrokken zijn bij de Ligue. Zo bestaat het gevaar dat werk van de Ligue wordt overgedaan, wat natuurlijk niet de bedoeling kan zijn.

Verder wordt gestreefd naar een snellere informatie-uitwisseling. Op die manier kan de Liga vlotter problemen in de jeugdbescherming opsporen en indien nodig reageren.

Normen en indicatoren

Het Netwerk Samenleving & Detentie en de Werkgroep Jeugdrecht kennen een aantoonbare werking a.d.h.v. verslagen en/of activiteiten.

3.2. Werking binnen pijler 'bescherming van de persoonlijke levenssfeer'

Acties en activiteiten in 2007

Zie I.1.3, p. 15.

De Werkgroep Privacy bestaat uit experts in (bepaalde aspecten van) privacywetgeving. Zij signaleren mogelijke bedreigingen voor de privacy in Europese en nationale wetgeving. De werkgroep adviseert over de thema's waarrond de Liga actie kan ondernemen en bereidt haar standpunten voor.

In 2007 kwam de werkgroep één maal samen. De werking werd op punt gesteld, en er werd beslist om regelmatig samen te komen.

Evaluatie

De werking van de Werkgroep Privacy blijkt uit de verslagen van de bijeenkomsten en de informatie die de leden van de werkgroep per e-mail uitwisselen.

Acties en activiteiten in 2008

Zie I.1.3, p. 17.

De Werkgroep Privacy bestaat uit experts in (bepaalde aspecten van) privacywetgeving. Zij signaleren mogelijke bedreigingen voor de privacy in Europese en nationale wetgeving. De werkgroep adviseert over de thema's waarrond de Liga actie kan ondernemen en bereidt haar standpunten voor.

Norm en indicator

De werkgroep kent een aantoonbare werking a.d.h.v. verslagen van de vergaderingen.

3.3. Werking binnen pijler 'discriminatie'

Acties en activiteiten in 2008

De Liga onderzoekt of het nuttig en haalbaar is een Werkgroep Discriminatie op te richten. Hiertoe zullen verschillende Liga-bestuurders worden aangesproken, evenals enkele externen. Bedoeling is dat de Werkgroep Discriminatie de werking van de Liga rond het thema discriminatie mee voedt, voorstellen formuleert, pijnpunten aanbrengt en prioriteiten naar voor schuift.

Norm en indicator

Contacten en overleg over mogelijke oprichting van een Werkgroep Discriminatie blijken uit verslaggeving.

II. De Liga vergroot haar middelen om een breder publiek te bereiken

De Liga tracht een breed publiek te informeren en te sensibiliseren om zo een breder draagvlak voor mensenrechten te creëren.

1. Sensibilisering doorheen beleidswerk

Acties en activiteiten in 2007

De Liga tracht doorheen haar beleidswerk steeds de publieke opinie te sensibiliseren voor de mensenrechten in het algemeen of voor een specifiek mensenrechtenthema. Door middel van persberichten die weerklank vinden in de media, door middel van publicaties, lezingen, debatten, infosessies, door middel van het aanspreken van en invloed uitoefenen op volksvertegenwoordigers, enz.

De Liga publiceerde “Strafuitvoeringsrechtbanken”, een gratis, 20 pagina’s tellende brochure om gedetineerden kort te informeren over de werking van de strafuitvoeringsrechtbanken die pas opgericht zijn. De brochures zijn verspreid in tal van Vlaamse en Brusselse gevangenissen. De brochure is ook in het Frans vertaald en uitgebracht door de Ligue des droits de l’Homme.

Het Netwerk Samenleving & Detentie organiseerde het debat “Een stem voor gedetineerden? Politiek debat over het Belgisch gevangeniswezen”. Het debat vond plaats in de Faculteit Rechtsgeleerdheid van de KULeuven.

De Liga sprak op “10 jaar V.O.E.M” (Antwerpen) en op de "Infoavond tegen het opsluiten van kinderen in gesloten centra" (Gent). Verder gaf de Liga vormingen voor onder meer Vormingplus en Intercultureel Netwerk Gent.

De Liga stond met een infostand met haar infofolder en publicaties op de Alternatieve Boekenbeurs in Gent.

Evaluatie

De Liga voor Mensenrechten werd vermeld in 201 krantenartikels. De standpunten van de Liga bereikten op die manier het brede publiek.

Ook via de activiteiten werd het aanwezige publiek gevoelig gemaakt voor de mensenrechtenthematiek.

Acties en activiteiten in 2008

De Liga tracht doorheen haar beleidswerk steeds de publieke opinie te sensibiliseren voor de mensenrechten in het algemeen of voor een specifiek mensenrechtenthema. Door middel van persberichten die weerklank vinden in de media, door middel van publicaties, lezingen, debatten, infosessies, door middel van het aanspreken van en invloed uitoefenen op volksvertegenwoordigers, enz.

Norm en indicator

De Liga bereikt doorheen haar activiteiten in het kader van het beleidswerk het brede publiek. Meetbaar a.d.h.v. vermeldingen in de (populaire) pers en a.d.h.v. interesse in en aanwezigheid op Liga-acties en -activiteiten.

2. Website

Acties en activiteiten

De website werd *up to date* gehouden: standpunten en persberichten van de Liga verschenen onmiddellijk op de website onder de rubriek 'Standpunten', actuele onderwerpen werden van tijd tot tijd becommentarieerd onder de rubriek 'Actueel', in de 'spotlight' (te zien op de homepage) hebben opmerkelijke zaken gestaan zoals een kort verslag van de uitreiking van de Prijs voor Mensenrechten. De rubriek 'Wetten en Verdragen' werd verder aangevuld met recente wetgeving. De rubriek 'Thema's' werd gestructureerd volgens de vier werkdomeinen van de Liga (zie I.1.) zodat duidelijk wordt voor de bezoekers van de website rond welke thema's de Liga werkt. Natuurlijk werd de 'Agenda' aangevuld met allerlei activiteiten binnen de thematiek van mensenrechten.

Evaluatie

Kwalitatief: er verscheen regelmatig nieuwe informatie op de website. Zie: www.mensenrechten.be

Kwantitatief: de site is per maand gemiddeld 25.000 keer bezocht (tussen 19.445 en 35.753 per maand), dat is een gemiddelde van 814 bezoeken per dag (tussen 648 en 1153). (statistieken te vinden op <http://mensenrechten.be/plesk-stat/webstat>). Het document dat het meest werd geraadpleegd is de wet van 1992 op het politieambt maar ook de brochure over de Strafvuiveringsrechtbanken.)

Acties en activiteiten in 2008

Standpunten en persberichten van de Liga verschijnen op de website; ook actuele thema's en onderwerpen komen aan bod en informatie, artikels, documenten, enz. over mensenrechtenthema's worden aangeboden. We maken gebruik van het 'content management systeem' om op een efficiënte manier de website *up to date* te houden. De website zal meer en meer volgens de vier werkdomeinen (zie I.1.) worden georganiseerd zodat de werking van de Liga ook hierin gereflecteerd wordt. De rubriek 'wetten en verdragen' wordt verder aangevuld wegens de grote interesse van de bezoekers. We gaan de webruimte bij een ander bedrijf hosten. De toegelaten ruimte (200mb) wordt dikwijls overschreden doordat de website uitbreidt en vooral door het email-verkeer. Er is reeds een beter alternatief gevonden qua ruimte én prijs.

Norm en indicator

Kwalitatief: gemiddeld één keer per week nieuwe informatie op de website.

Kwantitatief: aantal bezoekers bedraagt gemiddeld 1000 per dag.

3. Forum

Acties en activiteiten in 2007

Onderwerpen en posts

Om het forum wat meer te activeren hebben de medewerkers van de Liga zelf onderwerpen geopend en posts geplaatst. Deze onderwerpen en posts houden verband met het beleidsdomein waarbinnen de betreffende medewerker werkt. Op deze manier activeerde de Liga zelf de discussies op het forum én gaf het forum ook blijk van de werkingsthema's en van de concrete onderwerpen waarrond en waarmee de Liga werkt. Concreet werden er standpuntinnamen, opiniestukken en reacties op huidige ontwikkelingen gepost, maar ook interessante artikels e.a. die de medewerkers tegenkwamen tijdens hun onderzoek.

Vragen van forumbezoekers en nieuwe onderwerpen werden systematisch beantwoord. Iedere beleidsmedewerker gaf antwoord of reageerde op onderwerpen die binnen haar specifiek beleidsdomein valt. Op vragen en onderwerpen die buiten de werkingsdomeinen van de Liga vallen werd nog steeds kort geantwoord met informatie over waar ze wèl terecht kunnen met hun vragen.

Spam

Spam op het forum is fel verminderd. Iedere medewerker die het forum bezoekt controleerde op spam en verwijderde deze.

Evaluatie

Kwalitatief:

Posts van bezoekers werden beantwoord.

Posts van de medewerkers werden geplaatst, kaderend binnen de beleidsdomeinen.

Het forum is te bekijken op <http://www.mensenrechten.be/phpBB2/>.

Kwantitatief:

Forumstatistieken 2007

Statistieken	Waarde 2006	Waarde 2007	Statistieken	Waarde 2006	Waarde 2007
Aantal berichten:	619	1243	Berichten per dag:	0.91	1.17
Aantal onderwerpen:	232	413	Onderwerpen per dag:	0.34	0.39
Aantal gebruikers:	1017	1169	Gebruikers per dag:	1.49	1.10
Forum gestart:	23 mrt 2005 09:41 pm		Avatar mapgrootte:	4.17 KB	4.17 KB
Database formaat:	4.14 MB	7.16 MB	Gzip compressie:	UIT	UIT

Acties en activiteiten in 2008

Onderwerpen en posts

Sommige onderwerpen plaatst de Liga zelf op het forum. Het betreft onderwerpen die behoren tot één van de werkdomeinen van de Liga. Dit kan gaan over standpuntinnamen of opiniestukken, reacties op huidige ontwikkelingen of vragen aan de forumbezoekers. Het doel is om een discussie los te weken op het forum.

Nieuwe onderwerpen worden systematisch beantwoord.

Sommige onderwerpen behoren tot een van de werkdomeinen van de Liga en worden dan ook inhoudelijk beantwoord. Ieder werkdomein is verbonden met een specifieke beleidsmedewerker die dan ook de vragen beantwoordt die zijn/haar werkdomein betreffen.

Sommige onderwerpen behoren echter niet tot de werkdomeinen van de Liga (bvb. 'rechten van alleenstaande vaders', vragen over onderhoudsgeld). Dit wordt in het antwoord vermeld. Meestal wordt er informatie bijgezet waar ze met hun vragen wel terecht kunnen (*doorverwijfsfunctie van de Liga*). We hebben er voor gekozen om deze onderwerpen toch op ons forum te laten staan. Bij vragen die regelmatig terugkomen maar niet tot de werkdomeinen van de Liga behoren posten we een mededeling waarin we duidelijk maken dat de Liga op deze vragen niet kan antwoorden daar we in die onderwerpen geen experts zijn. Ook daar verwijzen we door naar de geschikte instantie(s).

Spam

Het is onmogelijk om een sluitend systeem te vinden om alle ongewenste post tegen te houden. Het bestrijden van spam blijft dan ook een continu gevecht. Er zullen op regelmatige basis nieuwe spamblokkers op het forum worden geïnstalleerd.

Norm en indicator

Vragen die ons via het forum bereiken, worden binnen de week beantwoord.

De Liga lanceert op regelmatige basis discussies binnen de verschillende beleidsdomeinen.

4. Elektronische nieuwsbrief

Acties en activiteiten in 2007

De Liga heeft iedere maand trouw haar elektronische nieuwsbrief verstuurd, via www.YourMailingListProvider.com, gevuld met standpunten, persberichten, korte nieuwsberichten alsook de agenda.

Evaluatie

Kwalitatief: *de nieuwsbrief met een verscheidenheid aan thema's (de verschillende thema's en werkerreinen van de Liga moeten in de loop van het jaar aan bod komen) is maandelijks verstuurd.*

Kwantitatief:

Er zijn 254 nieuwe inschrijvingen geweest op de elektronische nieuwsbrief, zowel via de website als gekoppeld aan het lidmaatschap van de Liga en/of abonnement voor één van de tijdschriften. 36 abonnees hebben zich uitgeschreven en van 142 is het emailadres ongeldig geworden. Het aantal abonnees bedraagt 2.246, dat is 146 meer dan het streefdoel.

Acties en activiteiten in 2008

De Liga geeft maandelijks een elektronische nieuwsbrief uit. Hierin worden standpunten, persberichten, kortere nieuwsberichten en/of mededelingen opgenomen, alsook een agenda.

De verspreiding van de nieuwsbrief gebeurt door middel van een mailinglist-systeem. Dit is tijdsbesparend aangezien dubbele en foutieve adressen uitgezuiverd worden. Bovendien laat het systeem toe om via de website automatisch in te tekenen op de nieuwsbrief.

Norm en indicator

Kwalitatief: uitgave van maandelijks nieuwsbrief met verscheidenheid aan thema's (de verschillende thema's en werkerreinen van de Liga moeten in de loop van het jaar aan bod komen).

Kwantitatief:

Men kan zich op de website inschrijven op de elektronische nieuwsbrief. Wie zich inschrijft kan zich later weer uitschrijven als hij of zij de nieuwsbrief niet meer wenst te ontvangen. Elke maand worden automatisch enkele emailadressen verwijderd omdat ze niet meer in werking zijn (met een piek op het moment dat studenten afstuderen en hun universiteitsadres vervalt). Streefdoel is om het aantal abonnees te behouden op ongeveer 2250 (m.a.w. even veel nieuwe inschrijvingen als uitschrijvingen en verouderde emailadressen). Dit is meetbaar a.d.h.v. saldo mailinglijst.

5. Promotie-/campagnemateriaal

Acties en activiteiten in 2007

De voorstellingsfolder van de Liga werd verspreid op verschillende activiteiten, per post, aan universiteiten, enz. De bedoeling is om zo de bekendheid van de Liga te vergroten, de werking van de Liga toe te lichten en het ledenaantal te verhogen. Bovendien willen we op deze manier het draagvlak voor mensenrechten in het algemeen vergroten.

Affiches van de Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens werden te koop aangeboden op standjes.

Naast de algemene voorstellingsfolder met informatie over het lidmaatschap, werd in 2007 eveneens gewerkt met specifieke promotiekaartjes voor Tijdschrift voor Mensenrechten en Fatik, tijdschrift voor strafbeleid en gevangeniswezen. Deze kaartjes lieten toe om gericht promotie te voeren, onder meer door ze mee te laten versturen met andere vaktijdschriften, die een mogelijk geïnteresseerd publiek bereiken, bv. Panopticon (Fatik) en MO-magazine (TvMR).

Eind 2007, ter gelegenheid van de uitreiking van de Prijs voor Mensenrechten, werd een Liga-map gemaakt om op een eenvoudige en overzichtelijke manier informatiebundels te kunnen aanbieden. Deze map, met voorstellingsfolder, werd uitgedeeld tijdens de prijsuitreiking.

Evaluatie

Promotiemateriaal werd verspreid tijdens activiteiten, per post, op de alternatieve boekenbeurs en tijdens de uitreiking van de Prijs voor Mensenrechten.

Acties en activiteiten in 2008

De voorstellingsfolder van de Liga zal verspreid worden op alle Liga-activiteiten, op activiteiten van derden (mits toelating), naar mogelijke geïnteresseerden, op universiteiten, enz. De bedoeling is om zo de bekendheid van de Liga te vergroten, de werking van de Liga toe te lichten en het ledenaantal te verhogen. Bovendien willen we op deze manier het draagvlak voor mensenrechten in het algemeen vergroten.

Affiches van de Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens worden te koop aangeboden op standjes en activiteiten.

Via de promotiekaartjes wordt gericht publiciteit gemaakt voor Tijdschrift voor Mensenrechten en Fatik, tijdschrift voor strafbeleid en gevangeniswezen.

De nieuwe Liga-map zal worden gebruikt om informatiebundels te verspreiden, bv. tijdens persconferenties, de prijsuitreiking of op infostands.

Norm en indicator

Op elke Liga-activiteit zullen informatiefolders en ander promotiemateriaal ter beschikking worden gesteld.

6. Prijs voor mensenrechten

Acties en activiteiten in 2007

Op 9 december 2007 werd de Prijs voor Mensenrechten uitgereikt aan het project 'Ontgrendeld' van het Centrum OBRA. Jaarlijks reikt de Liga voor Mensenrechten de prijs voor mensenrechten uit aan een persoon of organisatie die zich verdienstelijk heeft gemaakt in de verdediging van de mensenrechten. Hierbij wordt zowel de prijswinnaar als het relevante mensenrechtenthema onder de aandacht gebracht.

De Liga voor Mensenrechten wilde met deze prijs niet enkel 'Ontgrendeld' lauweren, maar ook de overheid en de zorgsector aanzetten om hun verantwoordelijkheid op te nemen en zich meer in te spannen voor geïnterneerden. Zij behoren tot de meest kwetsbare groepen van de maatschappij. 'Ontgrendeld' toont aan dat een alternatieve aanpak mogelijk is én vruchten afwerpt!

De officiële prijsuitreiking vond plaats in de gevangenis van Gent. Er werd constructief samengewerkt met de gevangenisdirectie om van de uitreiking een succes te maken. Onder de sprekers waren twee ministers aanwezig en er was een zeer grote publieke belangstelling. Ook in de media werd uitgebreid aandacht besteed aan de prijsuitreiking en de problematiek van geïnterneerden.

Evaluatie

De prijsuitreiking kon rekenen op een grote belangstelling. Er was veel publiek aanwezig en ook in de media werd aandacht besteed aan zowel de prijswinnaar als de ruimere interneringsproblematiek.

Acties en activiteiten in 2008

Jaarlijks reikt de Liga voor Mensenrechten de prijs voor mensenrechten uit aan een persoon of organisatie die zich verdienstelijk heeft gemaakt in de verdediging van de mensenrechten. Hierbij wordt zowel de prijswinnaar als het relevante mensenrechtenthema onder de aandacht gebracht. Ook van de oproep om kandidaten voor te dragen gaat een zeker sensibiliserend effect uit.

Norm en indicator

Vermeldingen in de pers van de prijswinnaar, waarbij ook inhoudelijke aandacht besteed wordt aan het betreffende mensenrechtenthema.

7. Thesiswedstrijd

Acties en activiteiten in 2008

De Liga zal voor de eerste keer een thesiswedstrijd organiseren. Er verschijnen regelmatig thesissen over mensenrechtenkwesties. Vaak wordt met deze thesissen verder niets gedaan, terwijl ze toch erg interessant materiaal bevatten. De Liga zal daarom een oproep lanceren voor thesissen over een van de werkingsthema's van de Liga. Er zal aan de studenten ook gevraagd worden een samenvattend artikel met hun thesis mee te sturen om de beoordeling vlotter te laten verlopen. Een jury wordt samengesteld om de uiteindelijke winnaar van de thesiswedstrijd te bepalen. De thesis van de winnaar zal door de Liga worden uitgegeven als publicatie.

Norm en indicator

De Liga ontvangt voldoende kwalitatieve thesissen en kiest één prijswinnaar uit.

8. 60 jaar UVRM

Acties en activiteiten in 2008

In 2008 wordt de 60-jarige verjaardag van de Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens (UVRM) gevierd. De Liga zal deze viering aangrijpen om een sensibiliserende activiteit te organiseren over mensenrechten.

Norm en indicator

Organisatie van sensibiliserende activiteit. Interesse blijkt uit aanwezigheid van publiek.

III. De Liga behoudt en versterkt haar twee tijdschriften

1. Ondersteuning redacties

Acties en activiteiten in 2007

Een van de beleidsmedewerkers verzorgt het redactiesecretariaat van het Tijdschrift voor Mensenrechten. Dit houdt in: correctie van de ingeleverde teksten, verslaggeving redactievergaderingen en eindredactie.

Een van de beleidsmedewerkers verzorgt het redactiesecretariaat van Fatik, tijdschrift voor strafbeleid en gevangeniswezen. Dit houdt in: correctie van de ingeleverde teksten, verslaggeving redactievergaderingen, eindredactie en het verzorgen van de rubrieken 'Vragen en Antwoorden' en 'Ook dat nog'.

De lay-out gebeurt door een van de administratieve medewerkers van de Liga.

Evaluatie

Ondersteuning blijkt uit de takenpakketten van de medewerkers en de verslagen van de redactievergaderingen.

Acties en activiteiten in 2008

Een van de beleidsmedewerkers verzorgt het redactiesecretariaat van het Tijdschrift voor Mensenrechten. Dit houdt in: correctie van de ingeleverde teksten, verslaggeving redactievergaderingen en eindredactie.

Een van de beleidsmedewerkers verzorgt het redactiesecretariaat van Fatik, tijdschrift voor detentie. Dit houdt in: correctie van de ingeleverde teksten, verslaggeving redactievergaderingen, eindredactie en het verzorgen van de rubriek 'Ook dat nog'.

De lay-out gebeurt door een van de administratieve medewerkers van de Liga.

Norm en indicator

Ondersteuning blijkt uit de takenpakketten van de medewerkers en wordt jaarlijks positief geëvalueerd door de redacties.

2. Abonneewerving

Acties en activiteiten in 2007

Promotie van de tijdschriften gebeurt via de website, de elektronische nieuwsbrief en de voorstellingsfolder van de Liga. Daarnaast wordt gericht publiciteit gemaakt voor (een van beide) tijdschriften tijdens diverse activiteiten. Met promotieacties trachten we het aantal abonnementen op te voeren.

Er werden speciale promotiekaartjes gedrukt voor TvMR en Fatik, zodat gericht promotie gevoerd kon worden voor (een van) beide tijdschriften. Deze folders werden onder meer meegestuurd met andere

tijdschriften die een geïnteresseerd leespubliek bereiken, bv. Panopticon (Fatik) en MO*-magazine (TvMR).

Eind 2007 heeft de Liga haar twee tijdschriften gepromoot, specifiek naar studenten toe. Er werd een studentenkorting gegeven op TvMR en FATIK. Deze promotie werd verspreid via docenten (aankondigen in de les en mailing), studentenfora en door te flyeren aan de auditoria waar lessen doorgingen die passen binnen het thema van de tijdschriften. De promotie stond ook op onze website en werd bekendgemaakt via de digitale nieuwsbrief.

Evaluatie

In 2007 kwamen 68 nieuwe abonnees binnen op TvMR.

In 2007 kwamen 57 nieuwe abonnees binnen op Fatik.

De studentenpromotie leverde 30 studentenabonnements op TvMR, 4 op Fatik en 3 op beide tijdschriften op.

Acties en activiteiten in 2008

Promotie van tijdschriften gebeurt via website, elektronische nieuwsbrief, voorstellingsfolder Liga. Daarnaast wordt gericht publiciteit gemaakt voor (een van beide) tijdschriften tijdens diverse activiteiten, door middel van de promotiekaartjes. Met promotieacties zullen we het aantal abonnements proberen opvoeren.

Norm en indicator

Stijging van het aantal betalende abonnees op Tijdschrift voor Mensenrechten met 25.

Stijging van het aantal betalende abonnees op Fatik, tijdschrift voor detentie met 25.

IV. De Liga bouwt aspecten af die niet langer in de beleidsopties passen

Zoals vermeld in het beleidsplan 2005 – 2009, worden eerstelijnswerk en vormingswerk afgebouwd.

Eerstelijnswerk

Het eerstelijnswerk in de strikte zin van het woord werd verder afgebouwd. Hulp- en dienstverlening heeft steeds een grote hap uit de tijdsbesteding van het personeel genomen, maar het is tevens een bewuste keuze om geen volwaardige eerstelijnswerking uit te bouwen. Doorheen de jaren heeft het publiek altijd haar weg gevonden naar de Liga, met vragen die onder de grote noemer ‘rechten’ kunnen worden geplaatst. Voor gratis juridisch advies, klachten omtrent juridische procedures of advocatuur, vragen naar rechten en plichten, uiteenlopende informatie en allerlei vormen van ‘levensnood’ klopte men bij de Liga aan. De vermelding van de contactgegevens van de Liga bij de noodnummers in de telefoongidsen bleek bij te dragen tot deze toestand. De Liga werd dan ook uit de lijst noodnummers verwijderd en intussen is de situatie verbeterd.

Niettemin blijft de Liga geconfronteerd met een groot aantal vragen tot hulp- en dienstverlening. De vragen en klachten worden doorverwezen naar relevante instanties. In beperkte mate komt de Liga zelf ook tegemoet komen aan informatievragen en klachten over mensenrechtelijke thema’s.

Communicatie van en met gedetineerden blijft zeker relevant voor de werking van de Liga. De klachten en bekommernissen van gedetineerden hebben immers een belangrijke signaalfunctie voor mogelijke knelpunten binnen de gevangeniswanden.

Klachten van gedetineerden worden geïnventariseerd en verwerkt. Op die manier is deze informatie bruikbaar voor beleidswerk met betrekking tot gevangeniswezen. De brieven van gedetineerden werden beantwoord en ook deze antwoorden werden geregistreerd. Doorgaans bestond het antwoord uit informatieverstrekking en/of doorverwijzing. De meerderheid van de brieven waren in 2007 afkomstig uit Merksplas, Brugge en Leuven.

Doorverwijzing

Aangezien sommige mensen toch nog een weg vinden naar de Liga met vragen die niet (meer) binnen de in hfdst. I afgebakende werkdomeinen vallen, werd een doorverwijssysteem uitgewerkt om deze mensen toch enigszins te helpen. Hiervoor werd een ‘doorverwijslijst’ opgesteld, die gaandeweg verder werd aangevuld o.b.v. de vragen die de Liga binnenkrijgt. Vele vragen kwamen telefonisch binnen. We hebben dan ook gekozen voor één telefoon waar alle oproepen binnenkomen. Dit maakt een efficiënte doorverwijzing mogelijk en komt de werking van de beleidsmedewerkers ten goede aangezien zij zich concentreren op hun specifieke werkthema’s. De mensen die vragen hadden die niet gerelateerd zijn met de werking van de Liga werden doorgewezen o.b.v. de doorverwijslijst. Mensen met vragen die wel betrekking hebben op de thema’s van de Liga werden intern doorverwezen naar de beleidsmedewerker die verantwoordelijk is voor dit thema.

Vormingswerk

Het vormingswerk in de strikte zin wordt afgebouwd. Dit wil zeggen dat georganiseerde vorming in scholen, educatieve pakketten, seminaries, enz. niet meer tot de prioriteiten behoren. Het educatieve werk in de ruimte betekenis van het woord komt echter ruimschoots aan bod door middel van de organisatie van lezingen, debatten, infosessies, artikels (in de tijdschriften, op de website en in de elektronische nieuwsbrief) en in folders en/of brochures. Ook vragen van studenten die informatie zoeken en van organisaties die Liga-sprekers uitnodigen, worden behandeld.

Evaluatie

Klachtenbehandeling en/of –registratie blijkt uit verslaggeving en inventarisatie.

Vorming en educatie in de ruime betekenis komen aan bod doorheen het beleidswerk en sensibilisering. Zie hoofdstuk I en II.

V. De Liga staat open voor samenwerking met andere organisaties ter promotie van mensenrechten

Acties en activiteiten in 2007

In 2007 werd de samenwerking met de Ligue des Droits de l'Homme verbeterd. In het verleden merkten we dat de Ligue wel vaak geïnteresseerd was in samenwerking, maar dat pas in de eindfase van haar projecten liet weten. Er was daarom weinig ruimte voor een daadwerkelijke inbreng van de Liga. Sinds 2007 woont een beleidsmedewerker de (driewekelijkse) vergaderingen van de werkgroep Justitie van de Ligue bij. Op die manier is de Liga op de hoogte van alle acties van de Ligue van in het vroegste stadium. De Liga kan dadelijk beslissen om mee te werken, en het project van in het begin mee organiseren of sturen. Ook worden projecten van de Liga waarin samenwerking wenselijk is, aan de Ligue voorgesteld. Een eerste product van de hechtere samenwerking was de uitgebreide nota over de BIM. Daarnaast worden ook afgewerkte producten (persberichten en brochures) uitgewisseld en vertaald. Zo werd de Liga-brochure over strafuitvoeringsrechtbanken door de Ligue in het Frans afgedrukt en verspreid in de Franstalige gevangissen.

Samenwerking door aan elkaars raden van bestuur deel te nemen, blijkt weinig efficiënt. De voorzitter van de Ligue wordt steeds uitgenodigd, maar het gebeurt slechts uitzonderlijk (bijvoorbeeld wanneer een bijzonder interessant thema besproken wordt) dat er bestuurders aanwezig zijn op de raad van bestuur van de zusterorganisatie.

De contacten tussen de medewerkers van Liga en Ligue vangen dit grotendeels op.

Het afgelopen jaar werkte de Liga nauw samen met de Kinderrechtencoalitie, die dit jaar werkte rond het thema 'Kinderen achter tralies'. De Liga nam actief deel aan de voorbereiding van de open fora. Daarnaast redigeerde de Liga het grootste deel van het schaduwrapport voor het Comité voor de Rechten van het Kind i.v.m. jeugddelinquentie.

Voor de werking rond het thema Kinderen zonder papieren legde de Liga contacten met verschillende personen en organisaties die hierrond werken. Een medewerker van de Liga trad toe tot de raad van bestuur van de Beweging voor Kinderen zonder Papieren.

Voor het opstellen van een brochure over de 'praktijktesten' werd actief samengewerkt met de interculturele organisatie Kif Kif.

De Liga bleef ook in 2007 lid van Vluchtelingenwerk Vlaanderen, de Federatie van Organisaties van Volksontwikkelingswerk (FOV) en van de socio-culturele werkgeversorganisatie Sociare.

De Liga heeft deelgenomen aan het congres van de Internationale Federatie van Mensenrechtenliga's (FIDH). Dit congres vond plaats van 22 tot 24 april 2007 in Lissabon. Paul Bekaert, lid van de Raad van Bestuur, vertegenwoordigde de Liga voor Mensenrechten.

Op het congres kwamen een aantal inhoudelijke thema's aan bod in verschillende workshops. Daarnaast vond de verkiezing van een nieuwe voorzitter en de andere functies plaats. Als nieuwe voorzitter werd mevrouw Souhayr Belhassen (van de Tunesische Liga voor Mensenrechten) verkozen. Paul Bekaert drong erop aan dat in de toekomst ook een lid van de staf het congres bijwoont.

Ook de banden met de Europese mensenrechtenfederatie werden aangehaald. De voorzitter van de Association Européenne des Droits de l'Homme (AEDH), Pierre Barge, werd uitgenodigd op de vergadering van de Raad van Bestuur dd. 7 mei 2007. Francine Mestrum, die algemeen secretaris is van de AEDH, maakt bovendien deel uit van de Raad van Bestuur van de Liga. Zij zorgt daardoor voor een vlotte informatiedoorstroming tussen Liga en AEDH.

Tot slot willen we als Liga voor Mensenrechten ook wat verder kijken dan onze neus lang is. De Liga is dan ook toegetreden tot de Klimaatcoalitie. Hiermee engageren we ons, samen met meer dan 50 andere organisaties, om in onze dagelijkse werking ons steentje bij te dragen om de CO2-uitstoot te verminderen.

Evaluatie

De Liga heeft in 2007 actief samengewerkt met andere organisaties.

Acties en activiteiten in 2008

De Liga zet de samenwerking met haar Franstalige zusterorganisatie, de *Ligue des droits de l'Homme*, verder, voornamelijk op het gebied van federale materies. Op regelmatige tijdstippen worden overlegvergaderingen tussen de secretariaten van beide Liga's georganiseerd. De nauwere samenwerking door deelname aan de werkgroep Justitie van de Ligue wordt positief geëvalueerd en dus verdergezet. We streven er bovendien naar meer teksten uit te wisselen, te vertalen en verder te verspreiden. Verder wordt een gezamenlijke tweetalige studiedag georganiseerd over het uittreksel uit het strafregister. De bedoeling is dat deze ook resulteert in een publicatie. Ook de samenwerking rond het dossier van de veiligheids- en inlichtingendiensten zal verdergezet worden als het onderwerp opnieuw aan bod komt in het parlement.

De Liga blijft ook in 2008 lid van Vluchtelingenwerk Vlaanderen, het Forum Asiel en Migratie (FAM), de Association Européenne des Droits de l'Homme (AEDH) en de Fédération International des Droits de l'Homme (FIDH). Ook het lidmaatschap van de Federatie van Organisaties van Volksontwikkelingswerk (FOV) en van de socioculturele werkgeversorganisatie Sociare lopen door.

Norm en indicator

Overleg met andere organisaties blijkt uit verslaggeving.

VI. De Liga versterkt de organisatie en bouwt haar capaciteit op

1. De Liga implementeert systemen van kwaliteitsbeheer en –verbetering

Acties en activiteiten in 2007

Strategie en beleid

In het beleidsplan 2005 – 2009 wordt gewezen op de nood aan meer strategische planning. De strategische planning vond haar eerste uiting in de verbetering van jaarplannen en jaarverslagen. Binnen het personeelsteam, alsook binnen de bestuursorganen, wordt hierover regelmatig overleg gepleegd. Acties en activiteiten worden regelmatig getoetst aan de beleidsdoelstellingen in beleids- en jaarplan en worden waar nodig bijgestuurd.

Medewerkers

Het personeelsbestand is de voorbije jaren grondig door elkaar geschud.

Ook in 2007 vond een personeelwissel plaats. Eén voltijds en één halftijds beleidsmedewerker hebben de Liga verlaten en werden in november 2007 vervangen door twee nieuwe medewerkers. Er is de nodige aandacht besteed aan de selectieprocedure. Zeker voor een kleine organisatie zoals de Liga is het van groot belang dat de juiste mensen worden aangeworven. De sollicitatieprocedure is in verschillende fasen verlopen. Een eerste preselectie werd gemaakt door de staf op basis van een standaard evaluatiesysteem. Vervolgens maakten de leden van het Dagelijks Bestuur elk een selectie uit de overgebleven brieven en CV's. De kandidaten die door meerdere bestuurders werden geselecteerd zijn uiteindelijk uitgenodigd voor een sollicitatiegesprek. De sollicitanten moesten een korte proef uitvoeren, die zeer nauw aansluit bij het beleidswerk dat ze binnen de Liga zouden moeten vervullen.

Er wordt gestreefd naar een duidelijke functiebeschrijving voor elke medewerker, gekoppeld aan een haalbaar en welomschreven takenpakket. Een duidelijke taakverdeling en de nodige aandacht voor evaluatie en bijsturing zijn noodzakelijk. Na de aanwerving van de nieuwe medewerkers werden de takenpakketten nogmaals overlopen. De verdeling van de inhoudelijke thema's werd vernieuwd. Per thema werd een back-up aangeduid, die het betreffende thema mee opvolgt.

De medewerkers hebben de nodige vormingen en bijscholingen bijgewoond om zich verder te kwalificeren.

Via de wekelijkse stafvergadering gebeurt een constante bijsturing en evaluatie.

Daarnaast werd een afzonderlijke evaluatie per medewerker georganiseerd, waarbij de medewerkers ook een zelfevaluatie maakten en een evaluatie van de werking in het algemeen. Op de stafvergadering volgend op deze evaluaties werden algemene conclusies getrokken voor de werking.

Samenstelling personeelsploeg

Voor de volledigheid geven we de samenstelling van de personeelsploeg, met hun voornaamste taken, mee:

Voortgangsrapport Liga voor Mensenrechten 2007 - 2008

Dorine De Brauwer: halftijds administratief medewerker, staat onder meer in voor beheer van het ledenbestand en documentatiecentrum.

Anja Noyelle: voltijds administratief medewerker, staat onder meer in voor het financieel beheer.

Bram Wets: halftijds administratief medewerker, staat onder meer in voor lay-out.

Maartje De Schutter: beleidsmedewerker (3/4), bevoegd voor o.m. thema's privacy en lokaal veiligheidsbeleid.

Charlotte Herman: voltijds beleidsmedewerker, bevoegd voor o.m. thema's discriminatie en terrorismebestrijding.

Astrid Thienpont: halftijds beleidsmedewerker, bevoegd voor o.m. thema jeugdbescherming en eindredactie TvMR.

Angela van de Wiel: coördinator, als beleidsmedewerker bevoegd voor o.m. thema gevangeniswezen.

Stagiaires

Zoals de vorige jaren, werden ook in 2007 stageplaatsen aangeboden voor studenten criminologie, rechten en sociaal-cultureel werk. Volgende stagiaires liepen in 2007 enkele weken stage bij de Liga:

Wouter Coucke: stagiair criminologie

Maria Euwema: stagiaire sociaal-cultureel werk

Saïla Ouald-Chaib: stagiaire rechten

Yen Bauwens: stagiair criminologie

Herlinde Liégeois: stagiaire criminologie

Thomas Kindt: stagiair geschiedenis

Processen

Veel kennis en informatie over de werking van de organisatie bevond zich in het verleden op het niveau van individuele medewerkers. Dit zorgde al eens voor problemen op het vlak van de continuïteit en doorstroming. Om deze problemen het hoofd te bieden, werd een aanvang gemaakt van 'procedures' voor verschillende aspecten van de werking. Daarnaast werd de inventarisatie van documenten via het netwerk verder op punt gesteld, zodat de nodige informatie voor alle medewerkers toegankelijk is.

Bestuur

In 2007 vond geen verkiezing van bestuurders plaats (deze verkiezing gebeurt tweejaarlijks). Dit neemt niet weg dat de Liga toch de kans heeft geboden aan geïnteresseerden om als waarnemer mee te draaien in de bestuursorganen van de Liga, met het oog op een eventuele toetreding in 2008. Enkele nieuwe kandidaat-bestuurders hebben de bestuursvergaderingen bijgewoond.

Media en communicatie

De Liga heeft in 2007 de nodige aandacht besteed aan haar perswerking, opdat de output ten gevolge van de inspanningen binnen het beleidswerk een maximale weerklank vindt in de media.

Daarnaast werkte de Liga verder aan haar communicatie naar het brede publiek via website, elektronische nieuwsbrief, publicaties, folders, enz. Waar nodig werd een doelgroepenbenadering

gehanteerd. Zo werd bv. een infofolder uitgegeven over strafuitvoeringsrechtbanken, specifiek gericht naar gedetineerden.

Financieel beheer

Het financiële beleid blijft een belangrijk aandachtspunt. De coördinator en een van de administratieve medewerkers staan in voor het financiële beleid en de begroting. De financiële toestand en liquiditeit worden driemaandelijks bekeken en de nodige acties en/of bijstellingen worden ondernomen.

Er werd ook dit jaar met het BOB-programma verdergewerkt en telkens wanneer nodig werd een nieuwe update geïnstalleerd.

Organisatie van het werk

De PC's van de verschillende medewerkers zijn met elkaar verbonden door een netwerk. De documenten op de netwerkschijf zijn logisch geïnventariseerd. De gedeelde map met documenten (waar iedereen dus toegang toe heeft) zijn geherstructureerd geweest volgens de structuur van het beleidsplan 2005-2009. Dit niet enkel om de inventarisering van de documenten conform de logica van de werking te maken, maar ook in het kader van de Interne KwaliteitsZorg. De werkbaarheid van de structuur moet echter nog bijgeschaafd worden. De oude Gedeelde Documenten moeten nog overgezet worden naar deze nieuwe structuur.

Er werd een back-up op cd van deze Gedeelde Documenten gemaakt.

Enkele verouderde computers werden in 2007 vervangen.

Doorlichting en evaluatie

Monitoring en evaluatie, het regelmatig toetsen van acties en activiteiten aan de beleidsdoelstellingen en mogelijke bijstellingen kwamen op stafvergaderingen en bestuursvergaderingen aan bod.

Aan de hand van verslagen van dagelijkse werking, evaluatie en bijstelling werden de bestuursorganen ingelicht over de werkzaamheden.

Evaluatie

De verbeteracties binnen deze domeinen zijn aantoonbaar a.d.h.v. verslaggeving.

Acties en activiteiten in 2008

Strategie en beleid

In het beleidsplan 2005 – 2009 wordt gewezen op de nood aan meer strategische planning. De strategische planning vond haar eerste uiting in de verbetering van jaarplannen en jaarverslagen.

Voortgangsrapport Liga voor Mensenrechten 2007 - 2008

Binnen het personeelsteam, alsook binnen de bestuursorganen, wordt hierover regelmatig overleg gepleegd. Acties en activiteiten worden regelmatig getoetst aan de beleidsdoelstellingen in beleids- en jaarplan en worden waar nodig bijgestuurd.

In 2008 zullen reeds de eerste voorbereidingen getroffen worden voor het opstellen van het beleidsplan voor de komende beleidsperiode. Mogelijks wordt opnieuw een planningsteam aangesteld, bestaande uit Liga-personeel en Liga-bestuurders.

Medewerkers

Het personeelsbestand is de voorbije jaren grondig door elkaar geschud.

Er wordt gestreefd naar een duidelijke functiebeschrijving voor elke medewerker, gekoppeld aan een haalbaar en welomschreven takenpakket. Een duidelijke taakverdeling en de nodige aandacht voor evaluatie en bijsturing zijn noodzakelijk.

De medewerkers wordt de mogelijkheid geboden zich verder te kwalificeren door vormingen bij te wonen. De twee nieuwe beleidsmedewerkers die eind 2007 werden aangeworven, zullen bijzondere aandacht besteden aan de opbouw van expertise. Ze zullen dan ook regelmatig vormingen, studiedagen en bijscholingen bijwonen. De inhoudelijke themaverdeling tussen de beleidsmedewerkers wordt regelmatig geëvalueerd en, indien nodig, bijgestuurd.

Zoals de vorige jaren, zal de Liga ook in 2008 stageplaatsen aanbieden voor studenten criminologie, rechten en sociaal-cultureel werk.

Processen

Veel kennis en informatie over de werking van de organisatie bevond zich in het verleden op het niveau van individuele medewerkers. Dit zorgde al eens voor problemen op het vlak van de continuïteit en doorstroming. Om deze problemen het hoofd te bieden, zullen 'procedures' voor verschillende aspecten van de werking verder op punt worden gesteld. Op die manier moeten de processen transparanter worden en moet de continuïteit verbeterd worden.

Bestuur

In 2008 komen opnieuw enkele plaatsen vrij in de Algemene Vergadering van de Liga. Aan alle Liga-leden wordt de mogelijkheid geboden zich kandidaat te stellen om toe te treden tot de Algemene Vergadering. Verder wordt de Raad van Bestuur opnieuw verkozen.

Media en communicatie

De Liga zal in 2008 de nodige aandacht besteden aan haar perswerking, opdat de output ten gevolge van de inspanningen binnen het beleidswerk een maximale weerklink vindt in de media.

Daarnaast zal de Liga werken aan haar communicatie naar het brede publiek via website, elektronische nieuwsbrief, publicaties, folders, enz.

Financieel beheer

Het financiële beleid blijft een belangrijk aandachtspunt. De coördinator en een van de administratieve medewerkers staan in voor het financiële beleid en de begroting. De financiële toestand en liquiditeit worden driemaandelijks bekeken en de nodige acties en/of bijsturingen worden ondernomen.

Organisatie van het werk

De PC's van de verschillende medewerkers zijn met elkaar verbonden door een netwerk. De documenten op de netwerkschijf zijn logisch geïnterpreteerd. Het up to date houden van de structuur van het klassemment verdient blijvende aandacht. Regelmatig worden back-ups gemaakt, waarop gemakkelijk informatie uit het verleden teruggevonden kan worden.

Doorlichting en evaluatie

Monitoring en evaluatie, het regelmatig toetsen van acties en activiteiten aan de beleidsdoelstellingen en mogelijke bijstellingen zullen op stafvergaderingen en bestuursvergaderingen aan de orde komen.

Aan de hand van verslagen van dagelijkse werking, evaluatie en bijsturing worden de bestuursorganen ingelicht over de werkzaamheden.

Norm en indicator

De verbeteracties binnen deze domeinen zijn aantoonbaar a.d.h.v. verslaggeving.

2. De Liga investeert in bijkomende en nieuwe infrastructuur

Acties en activiteiten in 2007

Er zijn twee computers bijgekocht bij EcoPC. Alle computers voldoen nu aan de minimale vereisten om comfortabel te werken ten tijden van technologische hoogstand. Het besturingsprogramma is overall Windows 2000 geworden waardoor alle pc's evenwaardig toegang hebben tot het netwerk. De printer staat ook op het netwerk en kan dus vanop alle andere pc's gebruikt worden. Twee nieuwe bureaustoelen werden aangeschaft.

Acties en activiteiten in 2008

Er wordt een budget vrijgehouden worden voor de vernieuwing van informatica, zodat computers vervangen kunnen worden, indien dit nodig blijkt.

3. De Liga werkt een kwaliteitssysteem uit op het domein vrijwilligersbeleid

Acties en activiteiten in 2007

De Liga heeft extra stappen ondernomen om vrijwilligers te betrekken bij de werking van de organisatie. Inhoudelijk werden vrijwilligers betrokken via de verschillende werkgroepen. (Zie hoofdstuk I.3)

Vrijwillige medewerkers en/of stagiaires konden zich ook aanmelden bij de Liga. De stagiaire sociaal-cultureel werk heeft zich actief beziggehouden met het uitwerken van een vrijwilligersbeleid. Hiertoe werd een invulformulier opgesteld, dat aan kandidaat-vrijwilligers wordt bezorgd. Hierbij krijgen ze de nodige informatie over vrijwilligerswerk bij de Liga en worden een aantal gegevens aan hen gevraagd. Op de website werden ook een aantal profielen geplaatst van functies waarvoor de Liga beroep doet op vrijwilligers.

In 2007 hebben zich verschillende vrijwillige medewerkers aangemeld bij de Liga, voornamelijk voor vertaalwerk.

Evaluatie

*De deelname van vrijwilligers aan de werkgroepen blijkt uit verslaggeving.
De vrijwilligerswerking werd gesystematiseerd.*

Acties en activiteiten in 2008

De Liga zal stappen ondernemen om vrijwilligers te betrekken bij de inhoudelijke werking, via de verschillende werkgroepen. (Zie hoofdstuk I.3, p.16)

Vrijwillige medewerkers en/of stagiaires kunnen zich aanmelden bij de Liga. Het vrijwilligersbeleid werd vorig jaar gesystematiseerd. In 2008 zal het verder op punt gesteld worden.

Norm en indicator

*De deelname van vrijwilligers aan de werkgroepen blijkt uit verslaggeving.
De vrijwillige medewerkers en stagiaires worden geregistreerd.*

VII. De Liga bouwt haar leden- en fondsenwerving uit

Acties en activiteiten in 2007

Op allerhande acties en activiteiten en doorheen het beleidswerk werd informatie verspreid en publiciteit gemaakt voor de organisatie, onder meer onder de vorm van een voorstellingsfolder waarin alle praktische info over lidmaatschap terug te vinden is. Ook via de website en elektronische nieuwsbrief werd deze informatie verspreid.

Er werd een standaard-handtekening toegevoegd, waardoor onderaan alle e-mails van Liga-medewerkers automatisch informatie over lidmaatschap van de Liga wordt meegestuurd.

De Liga heeft opnieuw een dossier ingediend om de mogelijkheid om fiscale attesten uit te reiken te realiseren.

Evaluatie

In 2007 kwamen er 73 nieuwe leden bij.

Acties en activiteiten in 2008

Op alle acties en activiteiten en doorheen het beleidswerk wordt informatie verspreid en publiciteit gemaakt voor de organisatie, onder meer onder de vorm van een voorstellingsfolder waarin alle praktische info over lidmaatschap terug te vinden is. Ook via de website en elektronische nieuwsbrief wordt deze informatie verspreid.

Norm en indicator

Stijging van het ledenaantal met 50.

Verhouding tot de in het decreet vermelde beoordelingselementen

In dit hoofdstuk wordt een weergave gegeven van de acties en activiteiten die gerelateerd zijn aan de in het decreet vermelde beoordelingselementen. Hierbij wordt verwezen naar de relevante passages uit het voortgangsrapport.

1. De knowhow en expertise van de beweging met betrekking tot het thema of het cluster; de wijze waarop die expertise verder wordt ontwikkeld

De expertise en knowhow m.b.t. het thema ‘mensenrechten’ is aanwezig op verschillende niveaus van de beweging.

De Raad van Bestuur bestaat grotendeels uit experts: advocaten, mensen uit het werkveld, academici, die op een of andere manier met het thema ‘mensenrechten’ begaan zijn en er ook inhoudelijk een belangrijke inbreng over (kunnen) leveren.

Daarnaast is er de expertise op het niveau van het personeel. De Liga besteedt aandacht aan de uitbouw van interne expertise. Aan het personeel wordt de mogelijkheid geboden om regelmatig vormingen en bijscholingen te volgen. Zie hoofdstuk VI, p.44-47. Bovendien is een duidelijke verdeling gemaakt van de verschillende werkingsthema’s tussen de beleidsmedewerkers, om hen toe te laten zich te specialiseren en hun kennis te verdiepen. Zie hoofdstuk VI, p. 45.

De Liga zal ook haar werkgroepen verder uitbouwen. Zie hoofdstuk I.3, p.28-30.

2. De wijze waarop de knowhow wordt ontsloten;

De knowhow van de organisatie vindt een neerslag in inhoudelijke dossiers. Op basis hiervan wordt de informatie vervolgens vertaald naar een ruim publiek. Via persberichten, contacten met beleidsmakers, het organiseren van activiteiten, enz. wordt de informatie bekend gemaakt en gedeeld. In hoofdstuk I van het voortgangsrapport is een overzicht te vinden van het inhoudelijke beleidswerk, in hoofdstuk II wordt meer in detail ingegaan op de verspreiding van deze informatie naar het ruime publiek.

3. De wijze waarop het ruime publiek rechtstreeks of onrechtstreeks wordt benaderd, inclusief de inspanning om andere publieksgroepen aan te trekken;

In hoofdstuk II van het voortgangsrapport wordt ingegaan op de sensibilisering van het ruime publiek. Zie p. 31-37.

4. De creativiteit, de diversiteit en de originaliteit van de gehanteerde methoden, evenals de effectiviteit ervan;

De Liga tracht een zo ruim mogelijke waaier van methoden te gebruiken om haar boodschap te brengen. Er worden persconferenties georganiseerd en regelmatig worden opiniestukken en persberichten verspreid. (Zie hoofdstuk I.2, p. 23-27). Op verschillende manieren wordt contact genomen en onderhouden met politici. (Zie hoofdstuk I.2, p. 26-27). De Liga organiseert verschillende soorten activiteiten: lezingen, informatieve activiteiten, een prijsuitreiking, enz. Via website, elektronische nieuwsbrief, tijdschriften en publicaties wordt de informatie verspreid. (Zie hoofdstuk I, p. 3 – 22 en hoofdstuk II, p. 31 – 37).

5. De communicatie met het publiek, de aandacht voor de media;

In hoofdstuk I. 2 wordt specifiek ingegaan op de weerklank in de media.

In hoofdstuk II van het voortgangsrapport wordt ingegaan op de sensibilisering van het ruime publiek. Zie p. 31 - 37.

6. De interne samenhang van het beleidsplan en de realiteitswaarde ervan;

Zie Beleidsplan 2005 – 2009.

Acties en activiteiten worden regelmatig getoetst aan de beleidsdoelstellingen in beleids- en jaarplan en worden waar nodig bijgestuurd.

7. De aard en de omvang van de educatieve activiteiten en de werkmaterialen;

Het vormingswerk in de strikte betekenis wordt afgebouwd. Zie hoofdstuk IV, p. 40 - 41. Er blijft wel ruimte voor activiteiten die tegelijk educatief en sensibiliserend zijn, zoals lezingen en debatten. Ook vragen van andere organisaties om Liga-sprekers te ontvangen worden in de mate van het mogelijke positief beantwoord.

8. De acties en de campagnes;

Het inhoudelijk beleidswerk wordt via acties en activiteiten bekend gemaakt. Zie hoofdstuk I, p. 3 - 22.

9. De aandacht voor samenwerking en netwerkvorming met andere organisaties;

Zie hoofdstuk V, p. 42 - 43.

10. Het engagement van vrijwilligers en beheerders;

Zie hoofdstuk VI. 3, p. 49.

Binnen de bestuursorganen (Raad van Bestuur en Algemene Vergaderingen) zijn een heel aantal vrijwilligers geëngageerd.

Daarnaast zijn vrijwilligers actief binnen de werkgroepen: zie hoofdstuk I.3, p. 28 - 30

11. De mate van professionalisering

In hoofdstuk VI, p. 44 - 48, wordt weergegeven op welke manier de Liga aandacht besteedt aan professionalisering en versterking van de organisatie.

12. Interculturaliseren

Interculturaliteit is inherent in onze organisatie aanwezig. Éen van de voornaamste werkterreinen van de Liga voor Mensenrechten is immers de strijd tegen racisme en discriminatie. Zie hoofdstuk I.1.4 'Werking binnen de pijler 'bestrijding van discriminatie'' voor een overzicht van de acties en activiteiten op dit domein (p. 19 – 22).

De rechtstreekse doelgroep van onze werking binnen de pijler bestaat uit mensen uit etnisch-culturele minderheidsgroepen.

De Liga wil echter niet enkel 'ten behoeve van' etnisch-culturele minderheidsgroepen werken, maar wenst dat ook de organisatie zelf de diversiteit binnen de samenleving zo goed mogelijk weerspiegelt.

In het aanwervingsbeleid wordt steeds aandacht besteed aan het verspreiden van vacatures via kanalen die etnisch-culturele en andere minderheidsgroepen bereiken, bv. via de jobdatabank van Kif Kif en via Jobkanaal.

Verder betracht de Liga ook binnen haar bestuursorganen een zo divers mogelijke samenstelling.